

Slovenska zveza na Švedskem

ISSN 1651-8292

Informativno

GLASILO

INFORMATIONSBLADET

Zima/Vintern 2005

Št./Nr 13 Letnik/Årgång 4

Slovenska riksförbundet i Sverige

I
N
F
O
R
M
A
T
I
O
N
S
B
L
A
D
E
T

I
n
f
o
r
m
a
t
i
v
n
o

G
L
A
S
I
L
O

Informativno GLASILO / INFORMATIONSBLADET

Št. / Nr 13 Letnik / Årgång 4

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem

Svenska riksförbundet i Sverige

Naslovna slika / Uppslagsbild:

Darko Berginc s soprogo Darinko in prijateljema, praznovanje Darkotove 60-letnice, Helsingborg, nov. 2005

Vir: Foto A. Budja

VSEBINA

INNEHÅLL

Uvodna beseda	3	Inledningsord
Slovenska zveza	4	Svenska riksförbundet
Novice iz društev	7	Föreningsnytt
Naša cerkev	31	Vår kyrka
Vaša pisma	37	Era brev
Aktualno	43	Aktuellt
Reportaže	45	Reportage
Naslovi	48	Adresser

Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj — Huvudredaktör/ansvarig utgivare:
Augustina Budja (-stina)

Člana redakcije - Redaktionsmedlemmar

Jožef Ficko / Ciril M. Stopar

Tehnični urednik/Tekniker: Zvonko Bencek

Naslov uredništva: Augustina Budja

Hantverkargatan 50

261 52 LANDSKRONA

Tel. 0418– 269 26

Elektronska pošta/ E-post: budja @bredband.net

Prispevke pošljite na zgornji naslov do 15. februarja, 2006

Skicka era bidrag till Informationsbladet senast

den 15 februari 2006

Mili božični zvonovi
vabijo molit v svetišča.
Jezusu naši domovi
nudijo topla ognjišča.

Dve tisočletji pred nami
Jezus povit je na slami:
Betlehem, mesto na vzhodu,
dalo je zibel Gospodu!

Skapares lysande håvor
för oss mot tidernas mynning.
Juletids heliga gåvor
källan till tidernas gryning!

Vi hör om Betlehems stjärna,
som visar vägen till stallet:
Där födde Jungfru Maria
Frälsaren Gud, Jesusbarnet!

Tri Sokratova cedila

Nekdo je nekega dne prišel k modremu Sokratesu: »Poslušaj, nekaj ti moram povedati...!« »Počakaj,« ga prekinde filozof. »Si to, kar mi boš povedal, precedil skozi vsa tri cedila?« »Tri cedila?« se začudi prišlec. »Da, tri cedila. Prvo je cedilo resnice. Si preveril, če je to, kar mi hočeš povedati, resnično?« »Nisem. Slišal sem, da ljudje govorijo...« »Dobro, prijatelj. Gotovo si to precedil potem skozi drugo cedilo, cedilo dobrote. Je v tem, kar mi želiš

povedati, kaj dobrega, čeprav nisi prepričan, da je vse resnično?« »Ne!« Odgovori človek v zadregi. »Ni govora o čem dobrem. Ravno naprotno....« »Hm,« ga ponovno prekinde modrec. »Pa si poskusil vsaj s tretjim cedilom; je to vsaj koristno, kar mi imaš povedati?« »No, ravno koristno ni...« »V redu,« pravi nato Sokrates, »če to, kar mi hočeš povedati, ni resnično, ni dobro in niti koristno, vsesкупaj lepo pozabi. Ne beli si zaradi tega las, tudi jaz si jih ne bom!«

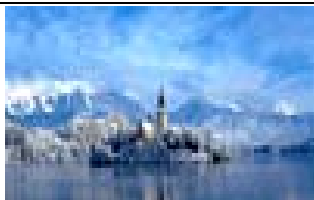
**SREČEN BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO 2006!**

**Pakiranje Informativnega GLASILA
št. 12: Jesen, sept. 2005. Posnetek:
Danni Stražar s prijateljicama.**

Redakcija/Redaktionen

-stina

Predsednik ima besedo...

Zima nas je povila v svoj objem, toda imeli smo prekrasno in sončno jesen. V oktobru smo na Švedskem gostili popularni Oktet Suha iz zamejske Koroške, katerega je spremljal ansambel Podjunski Trio. Kako lepo so nam prepevali in nas razveselili, da tega dolgo ne bomo pozabili.

V sredini novembra je imela Slovenska zveza sestanek, kjer smo preleli dosedanje delo ter prišli do zaključka, da smo to leto dobro odnesli, kajti dobili smo tudi ekonomsko pomoč iz Slovenije pri izvedbi zveznih projektov. Prav tako smo dobili pomoč iz Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstva za kulturo RS, da smo lahko pokrili

polovico letnih stroškov Informativnega glasila. Na sestanku smo se tudi dogovorili, da bo naslednji občni zbor v začetku aprila. Seznanili smo se tudi s podatkom, da imajo lastne društvene prostore le še štiri slovenska društva: Slovenija v Olofströmu, Planika v Malmöju, Lipa v Landskroni in Simon Gregorčič v Köpingu.

Na posnetkih (obe strani): udeleženci sestanka Slovenske zveze ter nadaljevalnega seminarja za arhivarje, Malmö, 2005

V novembru smo tudi organizirali nadaljevalni seminar za arhivarje v slovenskih društvih. Ob tej priliki smo tudi izdali obširno brošuro v ta namen z navodili in CD-zgoščenko s šablonskim programom in vzorci arhivskega zapisa. Tako da zdaj upamo, da bodo vsa društva začela z arhivskim delom, le tako bomo zagotovili obstoj

arhivskega gradiva za naslednje generacije in tako bomo pravočasno ujeli in zabeležili zgodovino slovenskih društev in slovenskih glasil na Švedskem.

Že drugo leto zaporedoma smo zabeležili rast članstva v Slovenski zvezi, kar nas zelo razveseljuje. V nekaterih društvih je opaziti tudi, da pridobivamo med člane čedalje več potomcev druge in tretje generacije. Prav tako je razveseljivo, da organiziramo v društvenih prostorih slovenski dopolnilni pouk za tretjo generacijo otrok, česar se veselimo predvsem v Olofströmu. Na ta način se bodo otroci naučili slovenske besede, prav tako pa jim bodo ostali v spominu društveni prostori, ki so jih sedaj vzeli za svoje.

Miklavževanje bodo društva organizirala tudi letos. Pravilno je, da obdržimo stare slovenske navade in jih prenašamo na naše naslednike. Prav tako bomo v krogu družine svečano proslavili božične praznike v društvenih prostorih. Tudi Novo leto 2006 nam že trka na vrata; upam, da se bomo tudi naslednje leto srečevali, proslavljali in prepevali. Ne pozabite, da s prijazno besedo na društvenih srečanjih lahko napravimo veliko veselja marsikateremu osamljenemu Slovincu, ki mu je morda društvo edini prijatelj in stik s svetom. Tako kot doslej, se bomo tudi v naslednjem letu potrudili, da boste na svoje domove redno dobivali tiskano slovensko besedo.

Nadaljevalni seminar za arhivarje

V novembru je Slovenska zveza organizirala nadaljevalni seminar za arhivarje v slovenskih društvih. Predavatelj je bil Ciril M. Stopar, ki je v ta namen tudi napisal novo brošuro: **Arhivski vodnik in priročnik, za arhivarje v**

slov. društvih na Švedskem. Brošura vsebuje tudi zgoščenko s programom, oz.

šablonskim vzorcem arhivskih zapisov, da bodo arhivarji po društvih imeli lažje delo pri zapisovanju arhivskega materiala in urejevanja arhiva po arhivskih škatlah. Vsi

šablonski vzorci in programi so povzeti iz praktičnega dela urejevanja arhiva v KD Slovenija v Olofströmu. Brošura je tiskana v 50 izvodih in smo jo, oziroma jo bomo poslali vsem društvom ter posameznikom, ki so se ali se še bodo prijaviili za urejevanje društvenega dokumentarnega in arhivskega gradiva in imajo dostop do društvenih arhivov.

Zakonca Pagon – Marjeta in Andrej, iz slovenskega društva Planika, Malmö, soorganizatorija sestanka in seminarja, 2005

**Blagoslovljene božične praznike,
srečno ter zdravo novo leto 2006
vam želi upravni odbor**

Slovenske zveze na Švedskem

Obvestilo o dvodnevem tečaju za pevovodje- pevce v slovenskih društvih

Obveščamo slovenska društva, da bo v januarju ali februarju 2006 v društvenih prostorih SKD Planika v Malmöju tečaj za pevovodje in pevce v slovenskih društvih. Pevski tečaj bomo organizirali skupno s Slovensko izseljensko matico, ki bo na Švedsko poslala pevovodjo Mirana Rustja iz Primorske, ki bo vodil ta seminar. O točnem datumu bomo poročali pozneje.

Prijave pošljite na E-mail: **slovenska.riksforbundet@telia.com** ali na: **jozef.ficko@bredband.net** oziroma direktno preds. Planike, Ivanki Franseus: **040 - 49 43 85**.

Slovenska zveza na Svedskem sporoča tudi, da je Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu odprl natečaj za projekte v slovenskih društvih za leto 2006. Če zelite, da Urad RS sofinancira vaše projekte - organizacije Srečanj, kulturnih večerov itd, potem takoj pojdite na domačo stran in prinesite domov vse dokumente in dokument na katerega napišete prošnjo. Naslov: www.uszs.gov.si . Razpis je objavljen že od 21 oktobra, prve prošnje bodo odpirali že 5. decembra 2005. nato pa vsake tri mesece, dokler bo še denarja na njihovem računu.

Piril Marjan Stopar

Potovanje na vinsko trgatEV v Slovenijo.

Dogovorjeno in tudi storjeno, bi lahko povedal na uvodu tega poročila. Člani društva in prijatelji iz Köpinga smo se pogovarjali kako bi organizirali skupno potovanje na vinsko trgatEV v Slovenijo. Vsekakor smo prišli do zaključka in se dogovorili glede potovanja in glede samega gostovanja v Sloveniji. Ni bilo težko pri vsem tem, kajti med nami je vladalo veliko veselje, radost in upanje. Na pot smo se podali 14. oktobra. Razpoloženje ki je bilo na potovanju v Slovenijo in naza,j se skoraj ne da opisati. Dosti lepega smo doživeli, veliko videli, vsekakor pa se skupaj veselili z našimi znanci, prijatelji in sorodniki, ki živijo v Sloveniji. S ponosom smo lahko pokazali lepote naše Slovenije našim švedskim prijateljem, ki so bili z nami. Z veseljem so nas obkročili in prisluhnili besedam, □ris v jih prevedli, kolikor se je pač dalo. Veliko breme pri prevajanju je nosila Suzana. Trudila se je, da je čim podrobnejše prevodila vse kar so želeli vedeti.

Ogledali smo si zanimivosti mesta Ormož, prava prilika je tudi bila, da smo si ogledali pridelavo grozdja do mošta, Ormoška vinska klet je bila zelo zanimiva □ris v vse, dan pa smo zaključili z degustacijo vina. Sprehodili smo se tudi po lepih jeruzalemskih krajih in si ogledali dosti lepih, nepozabnih in zanimivih stvari.

Ogledali pa smo si tudi pivovarno Laško in še seveda več lepih in zanimljivih stvari v okolici Štajerske. Pivovarna v Laškem ima zelo bogato zgodovino, mesto ki leži med dvema hriboma bo ostalo v spominu vsakomur, ki je imel priliko, da si je ogledal potek obdelave piva. Ne bi se spuščal v zgodovino, niti ne v proces obdelave piva, ampak s par besedami povem, da je bilo zelo interesantno, dobro vodeno in zelo dobro razloženo, kako prihaja pivo iz samega hmelja in nato seveda do steklenice. Hvala gospodu Andreju, ki nam je naredil zelo dober vtis o sami tovarni, še lepši in nepozabnejši trenutki so pa bili ob degustaciji in pokušini piva. Hvala tudi gospodu Sandiju Jelenku za organizacijo, da smo si lahko ogledali pivovarno Laško.

V kratkih besedah bi želel povedati še veliko več o samem potovanju, veliko več o podrobnosti same trgateve, več o družabnosti gostoljubnosti in tako naprej. Predvsem pa želim izreči najlepša hvala vsem v Turističnem društvu Mlače za gostoljubnost, vzdušje, skratka $\square$ ris v, kar so storili, da smo se vsi skupaj imeli lepo na zaključnem večeru. Še za ansambel so poskrbeli in igrala nam je znana skupina, ki je že bila med nami na Švedskem – ansambel Hlapci! Vse to nam bo ostalo v lepem spominu.

Prav tako tudi hvala Tonetu in Stanki Macuh v Draža Vasi (Žicki Gorci) za gostoljubnost. Poskrbela sta, da smo se lepo imeli pri trganju grozdja, pokazala sta nekaj zelo lepih in starih običajev, ki še seveda obstajajo. Še bolj je navdušilo vse švedske prijatelje, ki so bili z nami! Hvala tudi Suzani Macuh ki je dobro skrbela ter prevajala, skratka hvala vsem posameznikom in vsem ki so vložili svoj trud, da smo se lepo imeli skupaj na nepozabni vinski trgatevi v Sloveniji! Spomini naj se ohranijo pri vsakomur, ki je bil delžen tega lepega doživetja.

Vsekakor pa bi želel moj dopis zaključiti takole: Obdržite vse, kar je bilo lepega v svojem spominu, a pozabite tisto, kar je bilo slabega! Z upanjem, da vam bo življenje lepo še naprej, naj vam da Bog zdravja! Upajmo, da bomo v tako dobro razpoloženi, veseli družbi potovali še kdaj v Slovenijo na vinsko trgatev.

Alojz Macuh, predsednik društva

Novoletno voščilo

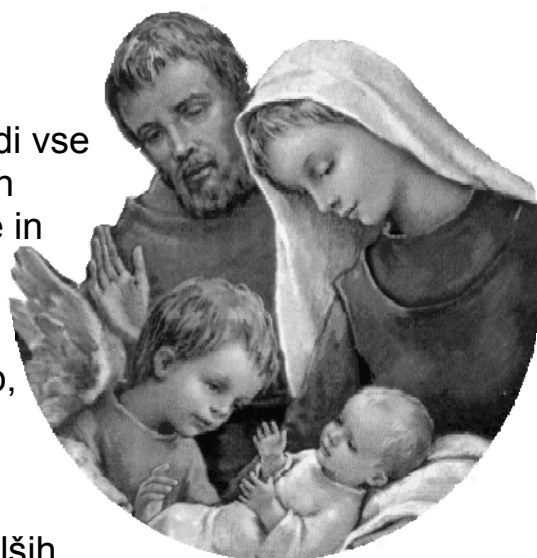
*Kje ste snežinke, rahle in sanjave,
Da posrebite slavnostno in božično drevo
In sporočite praznične pozdrave,
Tja daleč in vse naokoli,
Prijatelj, glej novo leto je prišlo.*

Vesele božične praznike ter veliko zdravja in sreče v letu ki prihaja, želimo vsem društvom, vsem znancem in prijateljem. V novem prihajajočem letu 2006 si zaželimo sreče, zdravja, razumevanja, zadovoljstva, prijateljstva in ljubezni veliko, vse to se sliši takrat, ko si voščimo s stiskom roke drug drugemu.

Prav takega mišljenja sem tudi jaz sedaj, ko smo pred prazničnimi dnevi. Drage članice in člani društva Simon Gregorčič v Köpingu, naj vam voščila sežejo globoko v srce, **naj novi čas prinese vse, kar je staro leto zamudilo. Srečno uspešno v novo leto, je predsednikovo voščilo.**

Vsem članom želimo prijetno praznovanje bližnjih božičnih praznikov. Vsekakor pa imejmo v mislih tudi vse bolnike in vse tiste, ki trpijo, ali pa so v kakšnih hudih stiskah. Naj božično voščilo tudi njim prinaša upanje in tolažbo, obilo uspehov in prijetnih doživetij.

Želim se najlepše zahvaliti upravnemu odboru za potrpljenje z menoj, za dobro opravljeno delo in skrb, in za ves trud, ki ste ga vložili v naše društvo. Prav tako hvala vsem ostalim članom za ves trud in pomoč pri vseh delovnih organizacijah v društvu. Srčno želim, da si še v bodoče pomagamo po najboljših močeh drug drugemu, kolikor se da.

Želje vašega predsednika - Alojz Macuh

Veliko smo načrtovali za leto 2005, kaj vse bi radi naredili. Nekaj načrtov smo izpolnili. Mislim, da člani upravnega odbora, ne zmorejo sami vsega brez podpore ostalih članov društva. Čas nikakor ne zadošča, saj poleg dela v društvu mora biti čas še za druge dejavnosti. Tudi družina zahteva svoje in kadar začnejo otroci še šolo, takrat je potrebno imeti čas še za njihove dejavnosti. Starejši člani so se nekako potegnili v

1) Slovenska pesem povezuje; 2) Oktet Suha pri Pozejdonu; 3) Oktet Suha pri spomeniku Evert Taube, Göteborg

zimsko spanje čez celo leto in so najbolj srečni, če so lahko kar doma. Še pomislijo ne, da smo srečni, kadar pridejo v našo sredino in tudi s tem dokažejo, da nas podpirajo in vzpodbujajo pri našem delu. To delo ni plačano, vse je prostovoljno. Sami smo že tudi večkrat pomislili, da bi najraje vse izpustili iz rok, pa nas nekako tista slovenska zavest do domovine in odgovornost do naših vnučkov še drži pokonci. Radi smo ponosni, da

smo Slovenci, če je pa treba kaj žrtvovati, da bi pomagali (sedaj trenutno pri Božičnem bazarju, vse kar se proda, gre za Tretji svet, šole itd), je takoj postavljeno vprašanje, kdo bo plačal za bencin in stroške parkiranja, da bi prišli pomagat. Kaj pa vsi tisti, ki pridejo vsako sredo z avtom, parkirajo, še kupijo barvo in polizdelke, ne da bi zahtevali denar nazaj, rekoč »da gre vse to za dobro stvar«. Mar smo postali pravi egoisti, da mislimo samo nase!

Izlet v Slovenijo je odpadel, premalo je bilo prijavljenih. Morda je bila tudi naša napaka, pošta je šla ven prepozno, saj veliko jih je že planiralo svoj dopust. *Zato drugo leto, dragi člani, planirajte v septembru, da se popeljemo z avtobusom v Slovenijo!* Takrat morda celo zadnjič, ker ni prijetno odpovedati vse, z besedami premalo zainteresiranih. Dragi rojaki, s takšnim potovanjem je veliko dela, telefoniranja in planiranja. Vedno poskušamo

dobiti komfortni in poceni avtobus, ne preveč drag hotel za spanje in zajtrk, za degustacijo ne postavimo mi cene, in tudi ogledi nekaj stanejo. Vse danes stane in ima svojo ceno. Društvo pri takem potovanju nima dobička, nam je le v zadovoljstvo, da nam je uspelo zadovoljiti vse potnike.

Foto 1) in 2): *Eni so peli (oktet Suha zgoraj), drugi pa so poslušali krasno petje (posnetek spodaj). Nastop v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu, v ozadju župnik Zvone Podvinski*

Oktet Suha

V ponedeljek 24. oktobra opoldne se je v Göteborg pripeljala skupina Oktet Suha in Podjunski trio. Preprosti in šarmantni fantje iz Avstrijske Koroške. Ob malici smo se malo bolj spoznali. Sprehod po Göteborgu je bil kratek, saj so se morali pripraviti za petje med mašo in koncert po maši.

Vsi, ki smo doživeli to petje in glasbo, smo bili srečni in

ponosni, da naša slovenska pesem tako lepo zveni! Mnogi Švedi pri maši so sedeli do konca koncerta v klopih in poslušali, čeravno niso razumeli vsebine besedila. Koncert je bil končan, aplavz kar ni utihnil, zato so fanje dodali še dve pesmi. V Astridsalen smo nadaljevali s pesmijo, plesom, dobro voljo in okusno večerjo. Na našo željo so

zapeli tudi "Žabe". Tukaj so dobili pomoč, saj naš slavček Zvone se jim je pridružil in zvenelo je čudovito.

Spominska darila članom okteta Suha

Vse fotografije prispeval: Zvone Podvinski

Vsega je enkrat konec, morali smo se posloviti. Dvorana je postala tiha, le v naših srcih je ostal spomin na lep večer. Gostje so v torek zjutraj nadaljevali pot v Stockholm, kjer so tudi sodelovali pri maši in v sredo na Avstriskem konzulatu. Pevcem in muzikantom želimo še veliko lepih koncertov, da bi še naprej razveseljevali Slovence po svetu.

- 1. Slovenski Dom pripravlja srečanje vseh generacij, dne 10. decembra ob 17. uri v Astridsalen. Priložnost srečanja bo od najstarejših do najmlajših članov. Člani bodo pogoščeni z večerjo. Dobrodošli!***
- 2. Silvestrovanje. Predsednik Jože, naš harmonikaš, mora na žalost delati. In, ker vemo od leto prej, da v tem slučaju ni veliko zainteresiranih zato Silvestrovanje odpade.***
- 3. Občni zbor bo 28. januarja ob 16. uri v Göteborgsrummet.***

Upam, da boste prečitali moje pismo v Informativnem Glasilu in da lahko upamo, da boste žrtvovali nekaj svojega časa za društvo, ki nam je vsem potrebno. Ne zanašajte se, da smo tisti, ki še poskušamo držati skupaj, nesmrtni.

Vsem članom Slovenskega Doma in Slovencem na Švedskem želimo Vesel Božič, ter zdravja, razumevanja in dobrega sodelovanja v letu 2006. Brez zamere.

Za upravni odbor Slovenski Dom

Marija Kolar

Oktet Planika, v Landskroni, 1998

Leto 2005 nam bo ostalo v prijetnem spominu, saj ga bomo kot je videti, zaključili uspešno. Nič nam ne bo treba premlevati kdaj in kam se seliti – najemniško pogodbo smo podaljšali vse do leta 2007. Za vse se moramo zahvaliti predvsem našim pridnim in požrtvovalnim članom. Le ti so pridno pomagali in poleg tega obiskovali vse prireditve, predvsem skupne večerje. Dober glas seže v deveto vas pravi star slovenski pregovor. Res je tako; letošnji

obisk je presegel vsa pričakovanja – tako naj tudi ostane. Sicer pa imamo v načrtu še nekaj prireditev: večerjo 25. novembra predbožično srečanje 16. decembra, leto pa bomo zaključili s skupnom silvestrovanjem v soboto, 31. decembra. Vnaprej pa bo odločal nov upravni odbor, ki ga bomo izbrali na občnem zboru 21. januarja, 2006.

Prav vse pa seveda ni bilo rožnato – med prijetne stvari se skoraj vedno prikrade nekaj, kar skali veselje. To se je letos pripetilo tudi pri nas. Ob koncu julija, sredi dopustov nas je dosegla žalostna vest, da je v svojem 70. letu nenadoma preminila naša zvesta in prizadevna članica **Marija Ščulac**. Pogrešamo jo vsi, še najbolj pa morda njeni tečajniki, katerim je predavala italijanski in angleški jezik. Družini in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Tragičnemu dogodku navkljub, tečaji v društvu že potekajo z dvema novima predavateljima – angleški vsak ponedeljek ob 18.00, italijanski pa vsak četrtek ob 18.30. Vsakdo, ki se želi naučiti osnov ali izboljšati znanje omenjenih jezikov je dobrodošel. Naj povemo še to, da je pouk brezplačen ter prilagojen zmožnostim in znanju udeležencev kar pomeni, da je primeren za vsakogar. Zato pa: korajža velja, pridružite se nam – združite prijetno s koristnim. Poleg pridobljenega znanja boste lahko ob kavi poklepetali z znanci in si tudi na ta način krajšali dolge zimske večere.

Sicer pa, naj ponovimo: Planika je odprta tudi ob torkih ko vadi pevski zbor, ter seveda ob petkih med 18. in 22. uro za vse ostale, ki imajo poleg petja in jezikov radi tudi kozarček ali dva..

Otroci na sliki spodaj so danes večinoma odrasli ljudje, ki imajo otroke in so si uredili svoje življenje po drugačnih normah, kot so jih vajeni njihovi starši. V moderni dobi, ko celo upokojujencem primanjkuje časa, se morajo poleg službe posvetiti tudi družini in ne utegnejo, malo tudi po naši krivdi, obiskati Planike. JoF

Posneto na enem izmed Planikinih piknikov.

JoF

Razlika je očitna. Piknik 18. junij, 2005.

PIKNIK IN OSREDNJE SREČANJE STAREJŠIH SLOVENCEV

Prve dni septembra je bilo neverjetno vroče, kajti sonce je pošteno pripekalo, ko smo se zbrali na tradicionalnem pikniku in srečanju v Barnakälla, ki je na meji dveh pokrajin, Blekinge in Skåne na jugu Švedske. Slovenci so prišli na to srečanje kar iz petih pokrajin, najdaljši med njimi so imeli okoli 300 km poti v eno stran. Posebno smo se razveselili tudi naših znancev in prijateljev iz Planike v Malmöju.

Kviz – ma, kdo je postavil to vprašanje?

Pogovor med sedemdesetletniki

Petje je še dolgo zvenelo

Petje je še dolgo v noč ubrano zvenelo...

Organizator nam je pripravil tudi velik šotor, če bi se slučajno vtilo, toda ta dan nam je bog podaril samo lepo in sončno vreme. Dobrote na žaru so bile kmalu pripravljene za slavnostno kosilo, kajti člani upravnega odbora v Olofströmu so po navadi pridni in urnih nog okoli žara. Spretno so se odmikali nagajajočemu dimu. Med nami sta bila tudi dva dobra muzikanta, ki sta nas zabavala s poskočnimi slovenskimi melodijami. Po dobrem kosilu smo tudi zapeli in petja ni hotelo biti konca, kajti Slovenci smo res neutrudni pevci. Tudi balinarji so z veseljem metali krogle po zeleni travi ter iskali najboljši prostor za igro. V Olofströmu ne poznamo nobenega piknika ali zabave brez balinanja. To leto smo kupili tudi nove krogle, zdaj jih imamo šestnajst, ker je bilo prej zmeraj več igralcev, kot pa balinarskih rekvizitov.

Topel obrok se je zares izvrstno prilegel

Da ne bi bilo preveč dolgočasno smo tudi priredili nagradni kviz, toda udeleženci so morali na sprehod okoli vrta in po gozdičku ter si zapisovati odgovore na vprašanja, ki so se večinoma nanašala na Slovenijo. Tisti, ki so pravilno odgovorili na večino vprašanj, so tudi dobili primerne nagrade za svoj trud.

Srečanje Slovencev, članov društev in Slovenske zveze

Nato smo spet prepevali in se veselili ob zvokih harmonike pa tudi zaplesali. Proti večeru so se tisti, ki so bili najstarejši in utrujeni počasi odpravljali proti domu, kajti nekateri so imeli dober kos poti še pred seboj. Še pred tem pa smo naredili gasilsko sliko, to pomeni da smo se skupno slikali za spomin. Ostali pa smo še vztrajali do mraka, pred odhodom smo obljubili, da se spet vrnemo in srečamo naslednje leto.

Podelitev diplome Dragici in Ludviku Rener

POSLOVILNI VEČER

Ciril predaja Dragici poslovilno darilo

Dragica in Ivana

Naslednje leto bo preteklo deset let, kar imamo v Olofströmu skoraj isti sestav upravnega odbora. Pred nekaj meseci nas je pretresla novica, da nas bosta za vedno zapustila Dragica in Ludvik Rener in se preselila v Slovenijo, ker bi bila rada v bližini hčerke Klavdije, ki se je pred leti vrnila v Maribor in spletla novi dom s svojim fantom

Petrom. Ker sta Klavdija in Peter med tem časom tudi dobila dve hčerki, Leo in Ajdo, je bil to še dodatni vzrok, da se Renerjevi vrnejo nazaj v domači kraj.

Veliko članov se je zbralo na poslovilnem večeru Dragice in Ludvika

Darilo – skupna slika iz Barnakälla

Dragica je že deset let opravljala vsa kuhinjska opravila na vseh veselicah, piknikih in zabavah v društvenih prostorih. Ludvik pa je bil odgovoren za šport oziroma za balinarsko sekcijo. Zatorej smo priredili še zadnji poslovilni večer, katerega se je udeležilo za čuda zelo veliko ljudi. Sredi veselega večera smo v znak zahvale predali tudi obema primerna darila in pohvale za njuno požrtvovalno delo v slovenskem društvu. Dragico je vseeno ves čas skrbelo, kdo bo kasneje opravljal njeno delo. Ludvik pa je od veselja plesal in se veselil, ker bo kmalu spet videl svoji vnukinji.

Viktor in Libero sta nam ta večer popestrila z dobro slovensko glasbo, tako da

pesmi, veselja ter solz ni hotelo biti konca. Dragici in Ludviku želimo srečno, zdravo in veselo življenje v Mariboru v krogu svojih sorodnikov. Verjamemo, da ne bosta nikdar pozabila svojih prijateljev in veselih trenutkov v društvu Slovenija iz Olofströmu.

Mlada družina Rampre

SLOVENSKA ŠOLA

*Slovenski dopolnilni pouk v Olofströmu;
Otroci z obema učiteljema*

V septembru smo nadaljevali s slovenskim dopolnilnim poukom v društvenih prostorih v Olofströmu. Pouk obiskuje sedem otrok različnih starosti, zato smo ustanovili dve različni skupini. V prvi skupino so otroci od 6 do 8 let, v drugi pa od 9 do 12 let. Na ta način smo prilagodili pouk glede na starost in sposobnost otrok, obenem pa smo

OKTET SUHA DUBROVOSLIVOLOFSTRÖM

Skupen nastop – Oktet Suha in Podjunski trio

pridobili na kvaliteti učenja slovenskega jezika. Tudi Oktet Suha nam je prinesel v darilo slovenske knjige in zgoščenke, ki jih uporabljajo njihovi otroci na avstrijskem Koroškem. Prav tako se zahvaljujemo **Strokovnemu pedagoškemu združenju iz Celovca** in Danilu Katzu za poslane knjige. Njihova domača stran: www.sova.at

TURNEJA OKTETA SUHA

Po enoletnih pripravah in dopisovanjih je Oktet Suha iz okolice Pliberka v spremljavi ansambla Podjunskega Tria odpotoval na jesensko turnejo na Švedsko. V petek 21. oktobra so poleteli iz Celovca preko Londona na letališče v Malmö. Tukaj so si sposodili dva kombija in odpotovali proti Olofströmu, kjer jih je pričakoval Miran Rampre, ki jih je odpeljal v podeželski dvorec, v katerem je preuredil sobe za prenočišča in konferenco.

Zgodaj zjutraj po zajtrku so si ogledali mestno dvorano v Jämshögu in preizkusili ozvočenje. Takoj nato so se odpeljali proti Karlskroni, kjer jih je blizu mesta Ronneby pri jezeru Galtsjön pričakoval Ciril Stopar z ženo Silvano. Opisal jim je značilnosti pokrajine Blekinge, nato so se odpeljali v glavno mesto pokrajine Karlskrono, kjer so si ogledali zelo zanimivi Pomorski muzej. Zapeli so tudi v koncertni dvorani muzeja, prav tako pa tudi gostom v avli in restavraciji muzeja. Seveda so zapeli v slovenskem jeziku. Ogledali so si tudi cerkev in mestni trg na katerem stoji kip Karla enajstega, ki je ustanovil mesto. Zatem so se odpeljali do mesteca Kallinge, kjer so popili kavo pri Silvani in Cirilu ter izkoristili ta počitek, da so na oktetovo domačo stran: www.oktet-suha.at vnesli fotografije o začetku turneje. Nato so obiskali poznano drstišče lososov v bližini Laxhuset v Mörrumu. Ta kraj je zelo poznat, kajti tu lovijo losose predsedniki, švedski in norveški kralj ter druge znane osebe.

KONCERT V JÄMSHÖGU

Dobro uro pred začetkom koncerta v Jämshögu je Jokej Logar s prelepim govorom odprl slovensko likovno razstavo. Pet minut pred koncertom je bila dvorana že nabito polna, še novinarji iz pokrajinskega časopisa so se čudili takšnemu velikemu zanimanju in obisku. Oktet Suha je izvedel prvi koncert v Jämshögu zelo kvalitetno in

profesionalno. Člani okteta so se pri kontaktu s poslušalci izkazali za neverjetno prijazne in simpatične ljudi. Ko so peli je bila v dvorani velika tišina, kar je skoraj nenavadno za naše razvajene ljudi. Med poslušalci so bili tudi otroci tretje generacije. Vsi smo z užitkom in veseljem poslušali čudovito petje okteta. Po koncertu, govorih in izmenjavi daril je Podjunski Trio prav tako kot prej Oktet Suha osvojil srca poslušalcev in zavrteli smo se ob prelepih domačih toda poskočnih melodijah. Oktetu Suha in

Dvorana je bila polna, ljudje so pozorno poslušali lepo pesem in glasbo

Podjunskemu Triu je bila podeljena zahvala in priznanje Slovenske zveze na Švedskem. Spat smo se odpravljali šele v poznih jutranjih urah, čeprav nas je čakal še en koncert in prijateljsko

srečanje v društvenih prostorih.

Tudi člani slovenskega društva Planika so bili zadovoljni na koncertu

KONCERT V PROTESTANTSKI CERKVI V OLOFSTRÖMU

V nedeljo smo se že ob dveh popoldne srečali v društvenih prostorih, kjer so gosti pokušali okajene losose naših ribičev. Družili smo se ob pogovoru, petju in glasbi dokler ni bil čas, da se odpravimo na naslednji koncert. Skupno smo odšli v švedsko cerkev, naši člani so napolnili desno stran cerkve. Duhovnica Karin je prisrčno sprejela Oktet Suha in jim pokazala prostore, kjer so še enkrat »popravili svoje glasove« in se

preoblekli. Med tem časom sem skupno s hišnikom preizkusil zvočne naprave v cerkvi. Tudi leva stran cerkve se je počasi polnila s švedskimi poslušalci. Na koncert je prišel tudi predstavnik občine Olofström, s katerim imamo zelo dober kontakt.

Nastop okteta Suha v protestantski cerkvi v Karlskroni. Spodaj – zapeli so tudi poslušalcem v

muzeju

Točno on petih se je oglasil cerkveni zvon in švedska duhovnica je pozdravila navzoče in besedo predala Cirilu Stoparju, ki je izkoristil priliko in informiral navzoče o zgodovini slovenskega društva v Olofströmu. Nato pa je opisal Oktet Suha, nastanek, delovanje,

koncerte in turneje po raznih kontinentih sveta.

Koncert je bil tako kot prejšnji izredno kvaliteten in dolg kar eno uro in četrta. Kot vedno je oktet začel s slovenskimi pesmimi, nato so nadaljevali s izvajanjem pesmi iz celega sveta, na koncu pa so zapeli tudi švedsko pesem: **JAG UNNAR DIG ÄNDÅ ALLT GOTT**. Duhovnica Karin je bila navdušena nad izvedenim programom in se je zahvalila oktetu za izreden nastop ter podelila vsakemu pevcu rdečo rožo. Izrazila je tudi željo sodelovanja s slovenskim društvom, da jim tudi naslednjič ponudimo možnost koncerta v njihovi cerkvi. Prav tako se je za sodelovanje zahvalil predstavnik olofströmske občine.

SLOVO

Skupno smo se odpravili v podeželski hotel pri jezeru, s katerim imamo dobro sodelovanje in seveda nižje cene, pa tudi za pijačo poskrbimo sami. Tam so nas

postregli, mi pa smo peli, plesali, peli in peli in bili veseli. Med nas je prišel tudi vodja ansambla Vikis Viktor Semprimožnik in je skupno z Podjunskim Triom raztezal svoj meh, da sta se slovenska pesem in melodija slišala daleč naokrog. Ta večer smo bili izredno ponosni, da smo Slovenci.

Po koncertu so ljudje zaplesali ob glasbi Podjunskega tria

Članom oktetu Suha in Podjunskemu Triu smo v spomin podelili miniaturo švedskih losov, po katerih je zmeraj veliko povpraševanje. Prav tako smo v spomin na prijateljstvo Oktetu Suha podarili knjigo avtorice Avguštine Budja: Slovenci na Švedskem.

Viktor Semprimožnik in Podjunski trio, v ospredju Ciril Stopar

Obenem smo se dogovorili, da bomo sodelovali tudi v bodoče, glede nastopov, srečanj in slovenske šole v Olofströmu. Prav tako so nam obljubili, da nam bodo pomagali narediti domačo stran za KD Slovenija v Olofströmu in Slovensko zvezo na Švedskem.

Dragi prijatelji iz Pliberka, Suhe in njene okolice prisrčno se vam zahvaljujemo za vaš obisk pri nas, za zmeraj boste ostali v naših srcih. V ponedeljek so nadaljevali turnejo

v Göteborg, nato v Stockholmu, kjer so imeli koncert v cerkvi, zadnji dan pa so nastopili na avstrijskem veleposlaništvu, kjer so slavili avstrijski državni praznik.

Oktet Suha je poslal zahvalo za organizacijo koncertov društvom v Olofströmu, Göteborgu in Stockholmu ter našemu slovenskemu duhovniku Zvonetu Podvinskemu, kajti vsepovsod so bili zelo lepo sprejeti. Njegovo pismo in ostale vtise si lahko preberete na naslednjih straneh.

Ciril M. Stopar

SREČNO V NOVEM LETU

Članom in prijateljem želimo vesele in blagoslovljene božične praznike in srčno ter zdravo Novo leto 2006.

UO KD Slovenija, Olofström

Plan dela v decembru 2005

- ◇ 17. decembra sv. Miklavž za otroke in praznovanje božičnih praznikov
- ◇ Slovenska šola za otroke vsako drugo nedeljo ob 14.00 uri
- ◇ Ob nedeljah ob 16.15 uri, krožek likovne sekcije
- ◇ Leto 2006: 11. marca 06: Dan žena in občni zbor

UO KD Slovenija

SLOVENSKA LIKOVNA RAZSTAVA V JÄMSHÖGU

Jokej Logar je odprl slovensko razstavo

Umetniki: Nada Žigon, Silvana Stopar,

Dušanka Kelečini, Sabina Kranjc in Jokej Logar

Skupina umetnikov je v letu dni priredila že tretjo likovno razstavo. Že leto in pol deluje v Olofströmu umetniški krožek likovne sekcije. Srečujejo se v nedeljah popoldne in se ukvarjajo z risanjem raznoraznih motivov, seveda prevladujejo motivi iz narave. Dušanka Kelečini in Silvana Stopar sta prisotni na vsakem krožku, pa tudi razstavljata obe večkrat posamezno ali v skupinah z drugimi, ostali pa pridejo takrat ko so prosti oziroma ne delajo ali pa jim zdravje to dovoljuje. Vse pa združuje ljubezen do risanja in

ustvarjanja z oljnatimi ali akrilnimi barvami, čeprav je to zelo drag hobi, to vedo vsi tisti, ki se z njim ukvarjajo.

Podjunski trio na razstavi

Avtor: **Silvana Stopar**

Prvo skupno razstavo so imeli v oktobru minulo leto na Slovenskem srečanju in 30. obletnici društva v Olofströmu. Drugo 14- dnevno razstavo so pripravili že januarja 2005 v olofströmskem Folkets husu. Tretja umetniška razstava je bila v soboto 22. oktobra v novi dvorani Medborgarhus v Jämshögu. Člani krožka in nekateri člani UO so že v petek cel dan pripravljali razstavo in okraševali dvorano za svečani koncert priljubljenih gostov iz avstrijske zamejske Koroške. Če hočeš prikazati dobro organizirano razstavo potem je potrebno vložiti veliko dela v organizacijo le te.

Nastop in razstava

Po svečani otvoritvi je sledil nastop okteta Suha

Razstavo v Jämshögu je svečano odprl g. Jokej Logar vodja Okteta Suha. Pohvalil je umetniška dela in umetnike: Dušanko Kelečini, Silvano Stopar, Nado Žigon, Sabino Kranjc in Dušana Beleca, ki pa zaradi težke bolezni ni bil prisoten. Na motivih slik se je videlo, da so umetniki slovenskega porekla čeprav so bile tudi slike s švedskimi motivi. Koliko truda in veselja je bilo vloženo v te razstavljenе slike vedo le umetniki sami, lahko pa rečemo da so ponosni na svoje delo in da lahko delajo pod okriljem društva. Tudi Blekinge radio, pokrajinski časopisi in na domači internetski strani občine Olofströma je bilo objavljeno, da bo slovenska razstava v Jämshögu. Te objave so bile tudi za oba koncerta Okteta Suha. Na razstavi in na koncertu so bili prisotni tudi novinarji, ki so napisali članek o temu v pokrajinskem časopisu Sydöstran.

Vse te kulturne dejavnosti ki se dogajajo pod okriljem društva v Olofströmu so vzrok, da je bilo slovensko društvo v Olofströmu ob koncu leta 2004 predlagano za najboljše društvo v občini, toda so prišli na častno drugo mesto in to prav zaradi tega, ker takrat še niso imeli otroških aktivnosti, letos pa imajo še slovensko šolo za otroke.

Srečanje v nedeljo v društvenih prostorih Slovenija

Zadnji večer skupaj

Že veliko let deluje tudi balinarska sekcija toda odkar imajo likovni krožek se je kulturno in družabno življenje v društvenih prostorih zelo razmahnilo in napolnilo društvene prostore z različnimi aktivnostmi. Kot je nekdo omenil, da se je z delom likovnega krožka kulturno življenje društva na novo rodilo, oziroma je **nova Ilirija oživljena**. Pa tudi društveni prostori so dobili nov namen. Ko si je društvo po večletni borbi, decembra 2003 pridobilo nove velike in svetle društvene prostore v skoraj samem centru mesta, se upravnemu odboru še sanjalo ni, da jim bodo tako prav prišli in jih pridno uporabljali.

Janko Kelčini ima rad lepe slike

Zato ob tretji skupni razstavi zaželimo skupini umetnikov in likovnemu krožku, da bi še večkrat skupno razstavljali in tudi ustvarjali v društvenih prostorih, kjer prevladuje slovenski jezik in slovenska pesem.

Ciril M. Stopar

OBVESTILO

STOCKHOLM

Bila bi zelo vesela, če bi lahko tole obvestilo objavili v vašem listu, da dosežemo čim več ljudi... Vsako leto je nekaj ljudi, ki bi radi šli v tečaj, pa vedno premalo, da bi ga lahko pognali v pogon. Morda bo tokrat več sreče!

Z lepimi pozdravi Alenka Veberic

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA

Obveščamo, da bo ABF v Stockholmu, Sveav.41 imel začetni tečaj slovenskega jezika zopet po Novem letu. Tečaj bo intenziven in bo trajal 7 tednov, 2x na teden,

(ponedeljek in sredo 17.15 – 18.45). Tečaj vodi Alenka Veberič. Začetek po 15 januarju, točen datum bo objavljen v ABF–katalogu (tel 453 41 80). Prijave po Novem letu! Vljudno vabljeni!

Tudi bo tečaj lažje konverzacije v slovenščini za tiste, ki razumejo nekaj ali precej, ne znajo ali ne upajo pa govoriti... Začetek v prvem tednu februarja. Prijave: Alenka Veberič, alenka_veberic@yahoo.se

Kurs i nybörjarslovenska

Vill informera Er, att ABF i Stockholm, Sveavägen 41, kommer att hålla kursen i slovenska språket igen efter nyår. Det är en intensivkurs i 7 veckor, 2ggr/vecka (måndagar och onsdagar kl 17.15-18.45). Kursen leds av Alenka Veberic och startar efter den 15 januari -06, exakt datum meddelas i ABF-katalogen (tel 453 41 80). Anmälan (se nedan) efter nyår! Välkomna!

Kursstart även i konversation på slovenska för dem som förstår något eller lite mer eller för dem som inte vågar prata... Börjar första vecka i februari -06. Anmälan enligt följande:

alenka_veberic@yahoo.se

Alenka Veberič

SLOVENSKO-ŠVEDSKO DRUŠTVO

HELSINGBORG

Pri družini Berginc Darkota v Helsingborgu se je v soboto, dne 26. novembra zbralo kar lepo število sorodnikov, rojakov in predvsem prijateljev. Proslavili smo 60-letnico Darkota, čeprav s kar večmesečno zamudo. Lepo je bilo srečati stare znance iz mladih dni, pa tudi nekaj novih, s katerimi upamo, da se še srečamo.

Družina Darkota Berginc: sin Andreas, Darko in soproga Darinka

Razpoloženje je bilo izredno. Darkotu smo nazdravili s slovensko in švedsko pesmijo, kajti med nami so bili Slovenci, Švedi in drugi. Darkotova žena Darinka nam je postregla z raznimi dobrotami, tako da smo si potešili lakoto in žejo. Skratka, vsega je bilo v izobilju! Nekako nam je to prijetno okolje pričaralo predadventno vzdušje, saj nas je v jutranjih urah pričakala prva adventna nedelja! Tudi rahla snežna odeja je pokрила polja, tako da je bil občutek bližajočih se božičnih praznikov še resničnejši.

Posloviti se je bilo treba, pa saj je ura šla že proti jutru!

Zbrana je bila večina članov slovensko-švedskega društva, tudi predsednica Milka Barač. Darkotu želimo še veliko zdravih in srečnih let v krogu svoje družine in mu kličemo stokrat na zdravje! Hvala za čudoviti večer, ki nam bo ostal še dolgo v spominu. Vsem navzočim pa tudi hvala za prijetno družbo!

društva,

-stina

Bratovska ljubezen – Inger in Matej Bencek ter zabava pri Anne – Marie in Niklasu, Häljarp

Obisk Budjevih sester pri bratu Janezu in Štefki, Šentjur; Desno – del vodstva občine Landskrona na uradnem obisku v Ribnici: Susana Eriksson, Sergio Garay, Gunell Dymling, Nevenka Kraljič in Olga Budja. Foto: Augustina Budja

Nastop vokalne skupine Sestre Budja v Ribnici, 3. septembra, 2005. Med poslušalci so tudi vidne ribniške in landskronske osebnosti - direktor, bivši župan, minister, itd.

Poslovilni večer po uradnem obisku predstavnikov občine Landskrona v občini Ribnica, september, 2005. Foto od leve (Olga Budja): Susanne Eriksson, Augustina Budja ter ribniški župan Alojz Marn s soprogo.

Jesenski dnevnik se nadaljuje s trgatvijo in raznimi obiski v Prlekiji ter z izidom nove knjige:

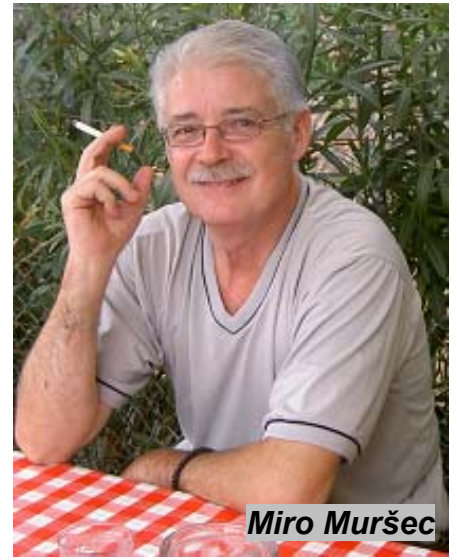
Obiski nas mnogokrat veselo presenetijo, tudi tale

Letos je bil mošt precej sladk

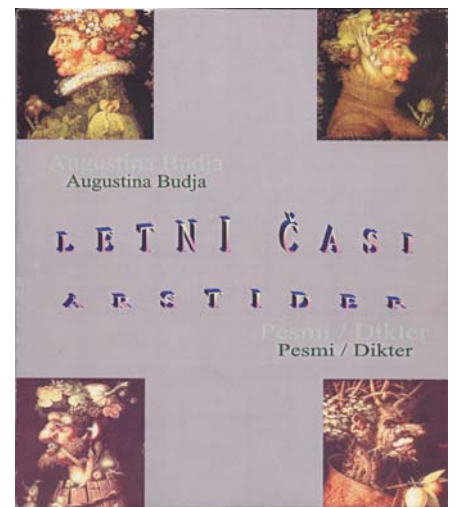
Pri mamiki Angeli Budja v Prlekiji se oglasi mnogo ljudi; z domačimi so Janez, Marinka in Danni Stražar

Miro Muršec

Nastop družinskega zbora ORFEUM, Tofta, 22. 11. 2005

Nova knjiga, december, 2005: Pesmi

Avtorica: Augustina Budja

Jubilej Dragice Toter iz Stockholma

V mesecu oktobru je praznovala visoki življenjski jubilej Dragica Toter iz Stockholma. Prav tako je praznovala 50 letnico svojega prihoda na Švedsko. Njen visok življenjski jubilej so praznovali rojaki iz Stockholma, kakor tudi Dragičina sestra in brat, ki sta za to priliko dopotovala k svoji sestri na obisk. Spoštovana rojakinja Dragica Toter!

Kol'kor je kapljice morja, kol'kor je zvezdic neba,

tol'ko naj let: Zdravih, srečnih in veselih,

Bog vam da.

Bog vas živi pris v t blaga leta! S svojim optimizmom še naprej nagovarjajte vaše rojake v Stockholmu, da bodo jesen svojega življenja preživeli lepo in da se bodo naučili ceniti vsak dan, ki ga dobri Bog nakloni v človekovem življenju.

Oktet Suha in Podjunki trio na turneji po Švedski

Od sobote 22. do 26. oktobra 2005 je bil na turneji po Švedskem znani Oktet Suha in Podjunki trio, ki so obiskali slovenske rojake v Olofströmu, kjer so imeli dva odmevna in dobro obiskana koncerta. Od tam jih je vodila pot na zahodno obalo Švedske, v Göteborg, kjer so sodelovali pri večerni sv. maši v ponedeljek 24. oktobra, ki jo je vodil v švedskem jeziku slovenski duhovnik ««GreetingLine»». Po sv. maši so imeli oktetovci v cerkvi še kratek koncert. Dolgo ploskanje navzočih poslušalcev je bilo znamenje, da so pesmi segle globoko v srca poslušajočih. Po sv. maši je SKD Slovenski Dom gostil nastopajoče v cerkvi, Podjunki trio ter še nekatere njihove spremljevalce v župnijski dvorani Astridsalen, kjer je bilo še dolgo v noč prečudovito slovensko vzdušje, ki so ga pričarali člani okteta in tria, kakor tudi skupno zapeta slovenska pesem. Slovenskemu Domu in Jožetu Benigarju hvala za opravljeno delo in izraženo gostoljubje rojakom z avstrijske Koroške.

Člani okteta Suha in g. Wojciech Waligorski (desno)

V torek 25. oktobra je pot vodila goste v Stockholm, kjer so prav tako sodelovali pri

švedski sv. maši ob 17. uri v stolni cerkvi, ki jo je vodil Wojciech Waligorski ob somaševanju švedskega vagabunda Zvoneta. Po sv. maši, ki se jo je udeležila delegacija s Slovenske Ambasade iz Stockholma in precejšnje število Slovencev prav tam, kakor tudi precej Švedov in ostalih narodnosti, je tudi v stolni cerkvi sledil odmeven koncert, ki so ga zaznamovali dolgo ploskanje s tiho željo v srcu, da navzočim člani Okteta Suha podarijo še kakšno pesem. Sledile so zahvale, posebej stolnemu župniku Msgr. Marianu Jancarzu, ki je z veseljem odprl vrata stolne cerkve članom Okteta Suha.

Tej prelepi duhovni obdaritvi je sledilo slovensko srečanje v veliki župnijski dvorani, kjer so oktetovci in člani Podjunskega tria ponovno pričarali slovensko vzdušje, ki so ga obogatili s prelepimi ubranimi glasovi ter s slovensko muziko, katera je avstrijsko Koroško obarvana. Kjer je pesem in muzika, tam je potrebna tudi dobra hrana in pijača. Predstavniki Slovenskega društva iz Stockholma: Pavel Zavrel, Viktor Škrinjar, Štefka Jarc, Aljoša Jarc, Rozika Zorin, Ani Zupančič, so dali svoj pečat tistemu večeru z zelo okusno pripravljeno večerjo, ki so jo vsi navzoči v dvorani slastno zaužili. Člani Podjunskega tria so zaigrali in že so se našli prvi plesalci in plesalke, ki so si nabrusili

pete. Oktet Suha pa je v dvorani pokazal še enkrat, kako ima slovenska pesem pomembno vlogo v njihovem življenju. In ker se tega zavedajo, obdarjeni s prelepimi glasovi, skušajo svoje talente pridno izkoristiti in podariti lepo ubrano pesem še drugim ljudem.

Posnetek z oktetom Suha pred göteborgsko opero

Nastop v protestantski cerkvi, Olofström

Hvala, tisočkrat hvala vsem omenjenim društvom in predsedniku Slovenske zveze na Švedskem Cirilu Stoparju za veliko organizacijo, da je poslanstvo Okteta Suha in Podjunskega tria zelo odmevalo v Švedski, posebej med Slovenci, ki tam živijo. Hvala tudi Adiju Golčmanu in Kristjanu Mlakarju, ki

sta s prevozom in z vodenjem po Stockholmu pomagala gostom z avstrijske Koroške spoznati »severne Benetke«.

Lepota človeka je v harmoniji telesa, duše in duha. In kadar prihaja iz človeških globin lepa, ubrano zapeta pesem, takrat človek doživlja nebesa že tukaj na zemlji. Slovenski duhovnik Zvone je že kar nekaj časa poznal Oktet Suha le po njihovem petju, toda doživeti v živo to ubrano petje pa je nekaj prelepega, kar naj še dolgo odmeva na Švedskem. Kot je rekel Jokej, tako tudi švedski vagabund izraža zahvalo vsem gostom z besedo Boglonaj. Ne samo vi, tudi mi smo imeli gaudo. Hvala in še naprej prelepo poslanstvo slovenske pesmi na Koroškem in drugod po svetu.

Vsi, ki imate ris v $\square$ t pa ste povabljeni na domačo stran Okteta Suha, kjer si lahko preberete njihova občutja in izkustva s turneje po Švedski: <http://oktet-suha.at/se>

Pogrebna sv. maša in slovo od Cirila Šega iz Tranema

Med koncem prve svetovne vojne in letom 2005 je bilo razpeto bivanje rojaka Cirila Šega, rojaka iz Tranema, sicer pa rojenega 24. februarja 1918 na Viču v Ljubljani. Bil je četrti od petih otrok Polone in Jožeta Šege. Trije še vedno živijo in sicer starejša brata Stanko in Albin, oba še živeča v Ameriki, mlajša sestra Vida pa živi v Argentini. Najstarejša sestra Angelca je umrla leta 2001 v Ljubljani, stara 94 let.

Ciril je obiskoval osnovno šolo v Ljubljani. Nekaj let je bil tudi učenec Škofovih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano, se nato podal na Poljansko gimnazijo, od koder se je po končanju le-te vpisal na Pravno fakulteto v Ljubljani, ki jo pa zaradi izbruha vojne ni dokončal.

Kot mlad fant je bil zelo dejaven v gledališču pri frančiškanih. Rad je bil v naravi, predvsem na Pokljuki, na katero so ga vezali zelo lepi spomini. Ko je izbruhnila vojna se je pridružil domobrancem. Med vojno so ga Italijani internirali in ga poslali v taborišče Gonars. Leta 1945 je z bratoma in mlajšo sestro čez Ljubelj pribežal na Koroško in sicer v Spittal. V taborišču se je izšolal za zobotehnika. Leta 1957 je prispel na Švedsko, kjer se je poročil s Tatjano, doma iz Zagorja ob Savi. Kmalu se jima je pridružila Cirilova hčerka Marija, ki jo je imel s pokojno ženo Magdo. V zakonu sta se Tatjani in Cirilu rodila sin Tomaž in hčerka Karmen. Dom so si ustvarili v Tranemu. Kot zobotehnik je bil zelo cenjen in iskan. Z družino je vsako leto obiskoval Slovenijo in se vračal v njemu tako ljube kraje. Z ženo sta vzgojila otroke v krščanskem in slovenskem duhu. Redno so hodili k nedeljskim sv. mašam v Borås.

Leta 1983 se je upokojil, vendar je še nekaj let delal kot zobotehnik. Leta 1985 mu je umrla ljubljena žena Tatjana, tako da je poslej živel s sinom in njegovo družino. Vse do letošnjega februarja je bil čil in zdrav, vsak dan je redno hodil na dolge sprehode. Februarja ga je zadela možganska kap, vendar se je od nje skoraj popolnoma opomogel. Na god Sv. Frančiška Asiškega, 4. oktobra 2005 pa je zvečer v bolnici v Boråsu zaspal in se poslovil od vseh njegovih, ki so ga imeli radi in ga cenili. Hvaležnost za vso ljubezen in pomoč, ki jo je nudil svojim, so mu njegovi, skupaj še z nekaterimi rojaki izrekli 19. oktobra ob 14. uri v župnijski cerkvi v Boråsu, kjer so se s sv. mašo zadušnico poslovili od rajnega očeta in starega očeta, kakor tudi od kristjana

in rojaka.

Tih, ponižen, skromen in preprost, obenem pa tako duhovno bogat in pokončne hoje, tudi takrat, ko je bilo zelo, zelo težko, se je Ciril zapisal v srca svojih, kakor tudi v srca rojakov, ki so ga poznali in so se z njim srečevali v cerkvi □ris v. maši.

Ciril Šega je bil poznan kot zvesti naročnik in bralec slovenskega katoliškega tiska. Skoraj ni bilo katoliškega tednika in mesečnika, ali pa Mohorjevih knjig, da jih Ciril ne bi naročil. Njegov vzgled naj pomaga mlademu rodu Slovencev na Švedskem, da bodo radi sledili stopinjam svojih rojakov in z vso ljubeznijo in pozornostjo gojili materni jezik in ga predajali kot majdragocenejši zaklad naslednjim rodovom. Hvala, Cirilu Šega za ljubezen do materinega jezika. »Ako bo v mladosti obilna setev, bo v starosti bogata žetev«, tako nekako je zapisal blaženi Anton Martin Slomšek in tako ste si tudi vi prizadevali, da bi vaša druga in naslednje generacije spoznali temeljni cilj in smisel življenja, če želijo nekoč prispeti v nebeško domovino.

Dragi Ciril, počivajte v miru v slovenski zemlji, kamor bodo položili žaro s pepelom v grob, kjer počiva tudi vaša žena. Hvala za lep primer krščanskega življenja, za katerega ste skušali storiti vse, kar je bilo v vaši moči. Hvala za vso ljubezen do materinega jezika ter do krščanske vere in omike in za vso ljubezen do domovine Slovenije. Vašim otrokom: Mariji, Tomažu in Karmen, kakor tudi vsem njihovim iskreno sožalje!

Göteborg, 18. novembra 2005

Zvone Podvinski

Adventni čas

Z adventnim časom se v katoliški Cerkvi in pri vseh kristjanih začenja novo cerkveno leto in neposredno pripravo na praznik Gospodovega rojstva. Cerkveno leto ni le spominjanje preteklih Božjih del v zgodovini odrešenja in pot skozi galerijo svetnikov, ampak je tudi aktualizacija Božjih sporočil za sedanji trenutek.

Čas duhovne priprave na božič začnemo s praznovanjem prve adventne nedelje, ki bo letos 27. novembra in ga zaključimo v tednu po četrti adventni nedelji na sveti večer, 24. decembra. Adventni čas ni omejen na točno število dni. To je čas veselega pričakovanja, ki nas odpira za obilnejše delovanje milosti.

Latinska beseda *adventus* pomeni prihod. Poznamo dva Gospodova prihoda. Prvikrat je Gospod prišel na svet kot človek po Materi Mariji, njegov drugi prihod pa kristjani pričakujemo na sodni dan. Med obema prihodoma obstaja še en Gospodov prihod – to je nevidno, vedno znova uresničuje se Gospodovo prihajanje v srca ljudi po milosti in ga lahko razumemo in dojemamo samo v veri.

Adventni čas ima dvojen značaj: je čas priprave na slovesno praznovanje Gospodovega rojstva na božični dan, 25. decembra, ko se spominjamo prvega prihoda Božjega Sina med ljudi, hkrati pa je to čas, ko nas spominjanje usmerja k pričakovanju drugega Kristusovega prihoda ob koncu časov. V molitvi in zbranosti bomo pripravljali svoja srca, da bi se Gospod mogel roditi v njih. Namen tega časa je predvsem spreobrnjenje srca in spodbuda h krepostnemu življenju. Adventna priprava utrjuje vero in nas opogumlja v stiskah in preizkušnjah, da bi bili v trenutku smrti pripravljeni na srečanje z Gospodom.

Povzeto po zapisih društva Slovenija v svetu: urednica

Halloween; krščanski ali poganski praznik? Ali naj kristjan praznuje Halloween?

Okrog 31. oktobra in potem zopet okrog 5. novembra v Angliji poslušamo šviganje raket, prasketanje umetnega ognja in pokanje petard. Vse to kali spokojnost večerov in noči. Zlasti otroci so v teh nočeh budni in se podijo po ulicah in parkih ter prosijo za

denar, da bi si kupili čim več ognjenih raket za praznovanje Halloweena in nato še noči Guy Fawkesa. Ne moremo prezreti, da so prazniki odsev naše osebnosti in da vplivajo na naše vrednote. Na žalost je veliko kristjanov pozabilo na pričevanje svetnikov in na pomen molitve za rajne in je prevzelo poganske navade praznovanja s čarovnicami in duhovi. Beseda Halloween izhaja iz stare angleščine in pomeni all hallow; s eve ali predvečer vseh svetih, kar je 31. oktobra.

Anglosaška fantazija je prazniku odvzela verski pomen in uvedla praznovanje noči strahov, čarovnic in duhov. Halloween, na žalost, predstavlja vrnitev v pogansko življenje, v miselnost, ki se širi tudi med mnogimi drugimi narodi.

Kakšne so korenine Halloweena? Že v 4. stoletju pred Kristusom so se v severni Evropi Kelti poslavljali od starega leta s praznikom Samhein (ali La Samon-a). To je bil praznik sonca, ki se je začel na večer 31. oktobra. Naznanjal je konec poletja in žetve. Pisana polja in toplo sonce so se umaknili mrzlim in temnim dnevom. Ljudje so verjeli, da je bog smrti v tej noči dovolil rajnim vrnitev na Zemljo, da bi jo napolnili s smrtjo in strahom. Ločnica med živimi in mrtvimi se je zabrisala in vsi so se pomešali med seboj. Po keltskem verovanju so bile duše nekaterih rajnih ujete v telesih divjih živali in so se lahko osvobodile le z darovanjem žrtev. Za bogove so žrtvovali celo ljudi. Nedvomno Samhein ni nihče drug kot sam zli duh, ki se v vseh obdobjih trudi širiti kulturo smrti. Pripadniki Keltov so tudi verjeli, da so v noči na 1. november hudobni duhovi in druge pošasti ustražovali ljudi. Da bi jih umirili in se obvarovali njihovega

vpliva, so ljudje pripravljali velike grmade, ki imajo svoj izvor v svetih obredih ob prazniku sonca. Napade teh pošasti so preprečevali z darovanjem hrane in uprizarjanjem strah zbujujočih prizore. Da bi bili čim bolj podobni hudobnim duhovom in bi se neopazno izmuznili njihovim grozečim pogledom, so se našemili. Zamisel o čarovnicah, strahovih in pošastih prihaja iz nepoznavanja pravega Boga. Ljudje so živeli v strahu pred naravnimi pojavi, trpljenjem in smrtjo. Strahov so se skušali osvoboditi z izražanjem najrazličnejših fantazij. Vse, kar je v živalskih in človeških podobah grdega, zverinskega in grozljivega, pripravlja prosto pot strahotni domišljiji.

Ko so bila keltska ljudstva pokristjanjena, se niso v celoti odrekla poganskim običajem. Spreobrnjenje ni bilo popolno. Časovno sovpadanje poganskega praznika Samheih in krščanskega praznika vseh svetih in vseh vernih duš, ki se praznuje naslednji dan, je povzročilo precej zmede. Namesto da bi se spominjali vzornega življenja svetih in molili za njihove prednike, so postali ujetniki starodavnih strahov pred smrtjo in pokojnimi. Irski priseljenci so prinesli Halloween v Ameriko in tam je to postal del ljudske folklore. Praznovanju so dodali razne poganske prvine priseljskih skupin. Vključili so celo verovanje v čarovnice, duhove, škrate, vampirje in najrazličnejše pošasti. Iz Združenih držav Amerike se je Halloween razširil po vsem svetu.

Sodobna kultura, ki se ponaša s pragmatičnostjo in z znanstvenim pristopom, je zavrnila Boga, ker ga pojmuje kot zastareli mit. Hkrati pa, da bi zapolnil duhovno praznino, se današnji človek vse bolj zateka k absurdni vraževernosti in poganstvu. Boga je zamenjal za hudega duha. Zaradi tega ne moremo biti začudeni nad današnjo kulturo smrti, kjer se vsako leto splavi na milijone otrok, še več pa jih umre zaradi lakote in zapuščenosti. Lažje se je prepustiti tokovom sodobne kulture in se vrniti v svet strahu, smrti in onostranstva brez Boga, saj ima brez vere človek strahotno potrebo, da bi se obvaroval pred neobvladljivih silami. Nekako poskuša z obredi ukrotiti višje sile. Katoličani verujemo, da nas samo Jezus Kristus lahko odreši smrti. Samo On je luč, ki sveti v temi dolgih duhovnih noči človeštva. Samo On nas lahko brani pred grozotami Satana in drugih demonov. Samo On s svojim križem daje smisel trpljenju. Samo On je premagal strah in smrt. Kdor je prejel milost in živi kot Kristusov apostol, potrebuje samo Boga. Pred Kristusom se kultura smrti umakne ljubezni in življenju.

Kristjani smo dolžni ne samo razorožiti zlo, temveč biti tudi luč v temi. Moramo se zavzeti za ponovno ovrednotenje praznika vseh svetih in poudariti pomen praznika vseh vernih duš. Spominu na vse svete se lahko poklonimo na več načinov. Otroci se lahko oblečejo v podobo najljubšega svetnika, se seznanijo z njegovim življenjem in posnemajo njegove kreposti. Odrasli lahko prebirajo življenjepise svetnikov, v družinskem krogu ali v širšem občestvu pripravijo praznovanje v spomin priljubljenemu svetniku. V nekaterih krščanskih skupnostih je v navadi, da se hodi od vrat do vrat, se poje v skupini, igra glasbo in se zbira denar za dobre namene. Če živimo po nauku vere, nam praznik vseh svetih pomeni klic k svetosti. To je priložnost, da spoznamo življenje in delo svetnikov, ki nam bodo pomagali živeti po evangeliju in bodo naši zavezniki na poti odrešenja.

Stanislav Cikanek, slovenski duhovnik v Angliji

(Vir: Internetni Radio Ognjišče)

Pismo iz Slovenije

Bliža se konec leta in spodobi se, da naredim bilanco čezenj. Kakšno je bilo?

Kar se vremena tiče, se nikakor ne moremo pohvaliti. Pomlad je bila mokra, poletje še bolj, začinjeno s točo, poplavami in zemeljskimi plazovi, jesen pa tudi ni nič boljša. Če ni dežja, pa nad dolinami večino dneva visi megla. Sončne žarke lahko ujamemo kvečjemu kje na visokih vrhovih. Tako kot je vreme je tudi politično dogajanje v Sloveniji. Nova vlada, ki je ob prisegi obetala toliko novega, se obnaša kot vse ostale pred njo, ali pa še slabše. Od obljub o preglednosti delovanja vlade ostaja vse manj. Zato tudi ljudje vse manj verjamejo vanjo, kar kažejo tudi javnomnenjske raziskave, po katerih ji krivulja priljubljenosti stalno pada. Slovenci ne verjamejo več v strokovnost in nepristranskost vladnih posegov v socialo, kulturo, gospodarstvo, človekove pravice in v zadnjem času tudi v to, da je država ločena od cerkve. Skratka, Janševa parlamentarna koalicija ne počenja nič drugega kot prejšnje vlade, le da to počne mnogo bolj grobo in z veliko manj občutka.

Menedžerji, kot se sedaj reče direktorjem, uspešnih podjetij odstopajo pod pritiski in na njihova mesta prihajajo novi s pomočjo znanega Omanovega načela: Ni važno, ali je sposoben, važno je, daje naš.

Poleti je skupina ekonomistov izdelala načrt za ekonomske in socialne reforme za izboljšanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. V skupini so večinoma strokovnjaki, ki so se šolali v ZDA on se tam navzeli novoliberalnih idej, ki jih sedaj skušajo vpeljati v Sloveniji. Načrt je nastal brez predhodne analize stanja gospodarstva in brez izračunov, kakšni bodo učinki reform na posamezna področja.

Njen predstavnik Jože P. Damjan venomer zagotavlja, da se ljudem finančna situacija ne bo poslabšala, a mu čedalje manj verjamemo. Saj uvedba enotne davčne stopnje, po kateri bi plačevali vsi enak davek na dohodek, pomeni, da bo tistim z nižjo plačo ostalo manj denarja. Enoten davek naj bi bil tudi na dodano vrednost, ki je sedaj 20 procenten, na hrano pa 8 procenten, in to pomeni, da bodo tisti z nižjim dohodkom plačevali več za preživetje.

Vlada pa hiti s pomočjo glasovalnega stroja sprejemati zakone m dopolnila po hitrem postopku. S tem Janša ves čas vzbuja vtis izrednih razmer, kar v ljudeh vzbuja strah. Še posebej, ker ves čas govori o varčevanju in pri tem meri na zmanjševanje socialnih pravic in varnosti, na uvedbo šolnin in podobno. Vlada pa kupuje nova vozila za ministrstva, obrambni minister načrtuje nakup novega plovila za slovensko mornarico, ki mu v NATU celo nasprotujejo. Govori o zmanjševanju števila zaposlenih v državni upravi, pa se nazadnje izkaže, da gre za nekaj deset uradnikov, pri tem pa zamolči, da jih bo na novo zaposlila nekaj sto, ki bodo potrebni v času, ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji.

K privržencem reform se je pred tedni uvrstila celo Cerkev, ki je vernikom zagotavljala, da so reforme za Slovenijo dobre. Nič čudnega, saj se je vlada odločila za širokosrčno potezo, da bo iz svojega proračuna plačevala zdravstveno in starostno zavarovanje

redovnikom m redovnicam priznanih verskih skupnosti. Poleg tega bo imela kurate tudi policija, seveda rimokatoliške izpovedi. Vojska jih že ima. To, da so redne denarne daritve vernikov v slovenskih cerkvah neobdavčene, neevidentirane in, da je z vrnjenim premoženjem Cerkev dobila materialno osnovo za svoj obstoj, seveda zanima predvsem davkopllačevalce.

Iz dolgega spanja se je prebudil predsednik republike Janez Drnovšek, ki je v zadnjih tednih postal nenavadno aktiven. Začel je hoditi na obiske po slovenskih krajih in se udeleževati raznih otvoritev in proslav. Srbe pa je razjezil s svojim načrtom o rešitvi problema Kosovo, ki naj bi po njegovem postalo samostojno. "Kar dejansko že je, a si nihče ne upa reči bobu bob", je dejal. Novi Drnovšek je celo razkazal svojo hišo v Zaplani, se pustil intervjuati za televizijo in časopis in pokazal, kako peče kruh.

V drugi polovici avgusta je bila odprta celotna avtocesta od Šentilja do Kopra, ki je dolga 238.7 km, ima pet cestninskih postaj, deset predorov in številne mostove in viadukte, za vožnjo pa je treba odšteti nekaj več kot 2800 SIT.

Še malo športa. Telovadca Mitja Petkovšek in Aljaž Pegan žanjeta uspehe na nastopih po Evropi. Prvi zmaguje na bradlji, drugi na drogu in upata, da bosta v enaki vrhunski formi na svetovnem prvenstvu konec novembra. Tako. Moje pismo se tukaj končuje. Morda je tokrat malo bolj kritično, a tako je trenutno stanje v Sloveniji. Življenje pa gre naprej in prav gotovo je tu, v Sloveniji, bolj polno in kvalitetno kot na Švedskem. Vsem bralcem Informativnega glasila želim prijetne praznike in srečno ter zdravja polno novo leto!

Rada Pišler

ZAHVALA OKTETA SUHA

Poslano: 18. novembra, 2005

Turneja po Švedskem

Oktet Suha zdaj poznajo tudi v Jamshöggu in Olofströmu. Zato so poskrbeli podjanski peveci na svoji turneji po Švedskem. Poleg uspešnih nastopov po vsej severnoevropski državi je oktetovce za zaključek turneje povabil veleposlanik dr. Stepan Toth v svojo rezidenco v Stockholmu, kjer so korošci navdušili s pevsкими pozdravi iz domovine. Več na strani 7!

Foto: Bsi/Oktet Suha

Zdaj poznajo Suho tudi v Jamshögsu in Olofströmu

Oktet Suha je srečal sneg, vagabunda in marsikatero solzo.

TANJA GUTOVNIK

Suha/Stockholm Na severni rob Evrope sta se pretekli teden podala Oktet Suha in Podjurski trio. Koroški pevci so na štirih koncertih in pri dveh mašah ponesli slovenske, nemške in mednarodne melodije na Švedsko.

Turneja se je pričela v mestu Jamshög, kamor so se slovenski rajaki iz okolice pripeljali kar z avtobusi. Poleg petja je seveda bil na sporedu tudi ogled švedskih znamenitosti v teh krajih – od mor-

narskega muzeja prek vinske trgovine pa tja do velikanske tovarne avtomobilov Volvo.

Za nastop v protestantski cerkvi Olofströms kyrka je pevce povabila pastorka Karin Elmlad, koncert so posejali v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. V posejnih urah je Podjurski trio nato zaigral v restavraciji hotela Fitzaport v Olofströmu, ki Slovincem v tem mestu redno služi kot družabno zbirališče.

Slovensko društvo V Göteborgu sta Oktet pozdravila predsednik slovenskega društva Jože Župančič in slovenski misijonar na Švedskem Zvone Podvinski. Po

Oktet s pastorko Karin Elmlad v Olofströmu. Foto: BS/OKTET SUHA

ogledu mesta je sledil koncert v katoliški cerkvi, kjer so sliški pevci sooblikovali mašo, ki je potekala pretežno v švedskem jeziku. Ob pesmi »Nmaj čez jizaro« pa je marsikateremu švedskemu Slovincu tudi stekla solza po licih. Pri večerni zabavi s Podjurskim triom v klubskih prostorih se je župnik Zvone Podvinski, ki se sam imenuje »švedski vagabund«, ker redno opravlja slovensko dužno pastirstvo po vseh krajih Švedske, izkazal kot navdušen pevec in humorist.

Da pravzaprav potujejo po visokem severu, so pevci spoznali šele proti koncu potovanja, ko so jih na poti v Stockholmu pozdravili dež, mrazel veter in sneg. V metropoli ob Baltskem morju so zapeli pred stolnico. Zadnji večer – prav avstrijski državni praznik – pa je bil posvečen srečanju z avstrijskimi, zlasti koroškimi tseljenci. Veleposlanik Stephan Tath je povabil množico v svojo rezidenco, kjer je Oktet Suha navdušil s pevskega potrdavi iz domovine.

Spoštovani gospod župnik in "švedski vagabund"! Spoštovani predsedniki slovenskih društev v Olofströmu, Göteborgu in Stockholmu!

Kar nekaj tednov je že šlo v deželo, odkar smo se vrnili od prelepega pevskega potovanja po Švedskem. Nepozabni nam bodo prisrčnost in gostoljubnost v vaših klubih, bodisi v Olofströmu, kjer smo se mudili kar tri dni, v Göteborgu in tudi v Stockholmu. Vse to pa je le možno, če je vodstvo društev dobro in zna navdušiti ljudi za skupnost, ki tudi še tako oddaljene Slovence od svoje matične domovine druži in jim s tem pomaga ohranjati svoj jezik in svojo kulturo. V marsičem smo tudi videli podobnosti med življenjem Slovencev na Švedskem in na Koroškem. Ni vedno enostavno, toda z malo korajže in dobre volje se tudi premostijo problemi.

Naše vtise s skoraj tedenskega potovanja smo zabeležili na naši spletni strani na posebno vidnem mestu pod www.oktet-suha.at/se in v naslednjih dneh hočemo še dodati nekaj slikovnega materiala, tako da bo vse lepo dokumentirano. Dovolite, da se vam vsem, ki ste nam z vašim elanom in vašo zagnanostjo omogočali organizacijo tega potovanja, še enkrat od srca zahvalim. Posebna zahvala gospodu župniku Zvonetu Podvinskemu, ki nas je spremljal od Göteborga do Stockholma in nas spremljal s svojim mašniškim blagoslovom. Izredno hvaležni pa smo tudi tebi, dragi Ciril za vso organizacijsko in drugo pomoč, za predstavitev življenja na Švedskem in za mnogo drugega. Hvala tudi za slike in za listine, ki odslej krasijo naše domove.

Predsedniku Jožetu hvala, da si tako mirno a zelo angažirano poskrbel za nas v Göteborgu in tudi hitro pomagal, ko nam je nagajal avto. Gospodu Pavlu Zavrel pa hvala za gostoljubnost v Stockholmu. Našo posebno hvalo pa prosim posredujte

tudi gospodu Adiju in gospodu Kristijanu za spremstvo in odlično vodstvo po "Severnih Benetkah". Pristrčno vas vabimo, da se nam oglasite, če se kdaj mudite v "stari domovini" in da se ustavite pri nas na Koroškem, da bomo malo obujali spomine na prelepe dni na Švedskem. Pristrčno dobrodošli nam boste. Boglonaj in od srca pozdravljeni!

Zgoraj: Oktet Suha in avstrijski veleposlanik na Švedskem. Spodaj: Jokej Logar in izseljenski duhovnik Zvone Podvinski.

Oktet Suha na turneji po Švedskem

Ambasadorji koroške slovenske pesmi navdušili na severu Evrope

Mednarodno znani in priznani Oktet Suha iz istoimenske dvojezične občine na skrajnem jugovzhodu Koroške je vnovič potrdil svoje ambasadorske kvalitete – tokrat s povsem uspešno turnejo po Švedski.

Glasbeno telo pod vodstvom Jokeja Logarja je – kot že na turneji po Avstraliji leta 1999 – spremljal še Podjurski trio, na sporedu letošnje turneje pa so bili nastopi pri slovenskih društvih na Švedskem – od Olofströma na jugu te skandinavske države do Göteborga na zahodu. Višek turneje pa so zaznamovali nastopi v prestolnici Stockholm, kjer oktet ni le pel pri sv. maši v stolnici švedskega glavnega mesta, temveč na povabilo avstrijske-

ga ambasadorja na Švedskem Stephana Totha ob avstrijskem nacionalnem prazniku razveselil s koroškimi pesmimi v obeh jezikih na Švedskem šiveče Avstrijce ter vrsto diplomatskih predstavnikov iz najrazličnejših evropskih in neevropskih držav.

Turnejo, ki jo je na Švedskem soorganiziral Ciril M. Stopar, predsednik Slovenske zveze na Švedskem, krovne organizacije enajstih slovenskih društev v državi, je oktet pričel v malem švedskem mestu Jämsbögu s koncertom v tamkajšnjem občinskem prireditvenem centru Olofströmu. Dverana je bila nabitopolna, saj so se na koncertu oz. zabavnem večeru z glasbo Podjurskega tria zbrali Slovenci iz skoraj vseh predelov južne Švedske.

Turnejo je Oktet Suha nadaljeval s koncertom v

evangelicanski cerkvi v Olofströmu, največji slovenski „obliki“ na Švedskem, ne nazadnje zaradi dejstva, da je tu v dveh tovarnah švedskega avtomobilskega koncerna Volvo v 60-tih in 70-tih letih prejšnjega stoletja našlo delo nekaj tisoč Slovencev, ki so na Švedskem začeli novo življenjsko dobo. V Göteborgu je oktet v tankajšnji katoliški cerkvi pel pri sv. maši, ki jo je vodil za Slovence na Švedskem pristojni župnik Zvone Podvinski. Sledilo je družabno srečanje s slovenskimi izseljenci v prostorih slovenskega cerkvenega kluba.

Oktet Suha je enotedensko turnejo sklenil z nastopom pri sv. maši v katoliški stolnici v centru Stockholma, družabnim srečanjem s Slovenci, ki živijo v švedski prestolnici in v njeni okolici, ter z omenjenim nastopom v okviru avstrijskega naci-

onalnega praznika v avstrijski ambasadi.

Vodja okteta Jokej Logar je bil s turnejo vsekakor zadovoljen: „Ponesli smo našo slovensko pesem do severa Evrope in bila je tudi sprejeta – ne samo od tu živečih Slovencev in Slovenk, ampak tudi od domačinov, ki so nam v velikem številu prisluhnili na javnih koncertih v Olofströmu, Göteborgu in nazadnje v Stockholmu. Temeljita priprava na turnejo je konec koncev pripomogla k temu, da se je naš oktet na Švedskem predstavil kot kvalitetno glasbeno telo, kar je potrdilo navdušeno občinstvo z zahtevo po dodatkih. Tudi ozračje znotraj okteta ter drugimi našimi spremljevalci je bilo odlično in bistveno prispevalo k uspehu turneje po Švedski.“ je ob sklepu turneje dejal Logar. *il*

*Jokej Logar, v imenu Okteta Suha in Podjurskega tria ter spremljevalcev
Prispevek posredoval Ciril Stopar*

Že kar nekaj časa smo lahko priča krčenju socialnih pravic na vseh področjih v Sloveniji. Sprašujemo se lahko, ali je za posledico nastale situacije kamen spotike proameriško mišljenje in usmerjenost nekaterih vodilnih v državi? Nenehno lahko zasledimo, da je delež socialnih izdatkov v skupnih javnofinančnih odhodkih v Sloveniji občutno višji kot v večini držav EU. Prav zaradi teh ugotovitev naj bi državljani nosili vedno večje finančno breme na lastnih plečih. Vsekakor pa nam je vsem jasno, da bo k naraščanju stroškov socialne varnosti predvsem izdatkov za pokojnine in zdravstvo prispevalo v veliki meri tudi staranje prebivalcev. Po zadnjih podatkih naj bi bil leta 2020 vsak peti prebivalec Slovenije starejši od 64 let.

Pokojnine

Ker ljudje živijo vse dlje, hkrati pa so se v zadnjem desetletju ali dveh upokojevali vse bolj zgodaj, so stroški pokojnin iz leta v leto naraščali. Po podatkih OECD naj bi delež pokojnin iz javnih virov v BDP po letu 2010 (ko se bo začela upokojevati baby boom generacija) v večini razvitih držav sunkovito poskočil, v kolikor se bo ohranil star pokojninski sistem. V javnosti postavlja moralno vprašanje: «Ali je prav, da financiranje vse daljšega obdobja prostega časa ob koncu življenja starostnikov omejuje možnosti mlajših generacij, saj bo financiranju pokojnin ob nespremenjenih okoliščinah namenjen vse večji delež BDP?». V primerjavi z državami EU, je delež, ki ga Slovenija namenja za pokojnine 13,5% BDP, torej eden izmed večjih.

Zaskrbljujoč je tudi podatek, da se od leta 1995 pokojninsko in invalidsko zavarovanje dodatno financira iz državnega proračuna, saj sredstva zbrana s prispevki niso zadoščala za pokritje vseh izdatkov. In kako naprej? Vse hujše krčenje pravic mladim generacijam ne predstavlja vzajemnosti pri financiranju I. pokojninskega stebra. Mladi bodo vplačevali več, prejeli pa le peščico. Zato se mora aktivno življenje starejši podaljševati s postopnim prehodom v neaktivnost s krajšim delovnim časom. Podjetja pa morajo priti do spoznanja, da so starejši delavci bolj zanesljivi, vestni ter primerni kot mentor mladim za uvajanje v delo. Pokojninski sistemi, ki so uveljavljeni v razvitih državah, se torej soočajo z velikimi težavami. Sistemi postavljeni v času visoke gospodarske rasti, visoke stopnje zaposlenosti in številčno močno aktivno populacijo, so v spremenjenih okoliščinah postali neučinkoviti. Problem pokojnin tako ali drugače obremenjuje vse plasti prebivalstva: mlade, ki se zavedajo, da ob pomanjkanju sredstev za lastno dostojno življenje ne bodo več sposobni plačevati pokojnin svojim staršem, starim staršem; srednjo generacijo, ki se boji negotove prihodnosti, zaostrovanja pogojev za upokožitev in zniževanja pravic ter že upokoženi, ki si zaslužijo svoje pravice.

Zdravstveno zavarovanje

V primerjavi z državami EU, je delež, ki ga Slovenija namenja zdravstvenemu varstvu nekaj manj kot 7% BDP. Osnovno zdravstveno zavarovanje pa že dolgo več ne zadošča za pokritje vseh stroškov, ki so povezani z

zdravstvenimi storitvami. Zato je vsak posameznik prisiljen skleniti še dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki pa prav tako ne pokriva čisto vseh zdravstvenih storitev npr. določena vrsta zdravil, določeni pregledi v specialističnih ambulantah (če ne želimo čakati leto dni, raje sami plačamo pregled v ambulanti, pa smo takoj na vrsti). Na zdravstveno dejavnost in stroške zdravstva pa bo v prihodnje imelo še večji vpliv povečanje števila najstarejše populacije. Znano je, da je njihova poraba tovrstnih storitev daleč nad povprečjem. Zanimiv je podatek, da je približno 60 odstotkov zdravstvenih stroškov posameznika zgoščenih v zadnjem letu življenja ne glede na starost ob smrti. Prav tako se nam pojavi dvom o transparentnosti izravnalnih shem, ali drugače povedano, tiste zdravstvene zavarovalnice, ki imajo več mladih zavarovancev naj bi prispevale delež svojih finančnih sredstev tistim zavarovalnicam, ki imajo največ starejših zavarovancev. S tem ukrepom naj bi preprečili povišanje že tako visokih zavarovalnih premij. Pa se nam spet poraja vprašanje. Ali bodo zavarovalnice res namenile del svojega dobička svoji konkurenci? Najverjetneje se bodo lotili »kreativnega računovodstva« in bodo priredili podatke, da bo dobiček nižji, ali pa ga sploh ne bo. Prav tako Slovenke in Slovence spreleti čuden srh ob izjavi člana Strateškega sveta Saša Polanca, da naj bi bilo potrebno v naši državi razmisliti o uvedbi denarne participacije, ki je ne bi krilo nobeno zdravstveno zavarovanje. Znesek naj bi bil v višini 1000 sit za vsak obisk pri zdravniku. Po njegovem mnenju naj bi se tako rešili namišljenih bolnikov in čakalnih vrst. Pri tem pa se nam ponovno zastavi vprašanje ali je nekdo, ki se iz meseca v

mesec prebija z minimalno plačo 117.500 sit in npr. boleha za obolenjem ledvic, res zmožen za vsak obisk pri zdravniku plačati 1000 sit, če vemo, da nekateri ledvični bolniki morajo zdravnika obiskati večkrat tedensko (dializa ledvic) sicer jim ni pomoči.

Vpliv globalizacije

Pogosto se pojavlja tudi stavek v naši državi, da ima sedaj kapital prosto pot in bo zapustil sleherno državo (tudi našo), ki bo pobirala previsoke davke. Prav zato se Slovenija pripravlja na korenito reformo na vseh področjih (pokojnine, zdravstvo davčna politika, itd.). Po drugi strani pa delavci vsak dan izgubljajo delovna mesta, novih pa preprosto ni. Konkurenca na trgu pritiska na zniževanje plač in zaostrojuje pogoje za delo. Zaposleni so nasproti delodajalcem nemočni, šibko pozicijo imajo tudi sindikati. Vlada se trudi zagotoviti čim višjo stopnjo zaposlenosti in visok življenjski standard. Ker pa so glavni zaposlovalci še vedno privatna podjetja, mora bi država zanje privlačna z nizkimi davki in subvencijami za novo nastajajoča podjetja. Sicer je znano, da je Slovenija na repu držav, ki imajo spodbudno podjetniško okolje in sprejemljive davke, ki bi stimulirali zaposlovanje kadrov z višjo in visoko izobrazbo. Tako se dogaja, da je na Zavodih za zaposlovanje prijavljenih vse več diplomantov. Podjetja pa zaposlujejo samo še posameznike s srednješolsko izobrazbo, kar je katastrofa, saj se mnogi mladi zato odločijo za odhod v tujino, kjer jim podjetja nudijo dodatna izobraževanja na podiplomskem študiju ter višje plače ter jim zagotovijo tudi stanovanja. Skratka, mladi so se znašli v situaciji, ko ne morejo pričakovati svetle prihodnosti v Sloveniji. V kolikor se bo stanje še

nekaj časa nadaljevalo, bo prepozno, saj je tujina željna mladih, ki so pripravljeni na nove izzive. Torej to so

trenutne aktualne stvari s katerimi se ukvarjamo v Sloveniji, upam lahko samo, da že ni prepozno.

AKTUALNO

AKTUEELLT

DRUGE NOVICE

SLOVENIJA

Vlada je v četrtek sprejela predlog novele zakona o trgovini, ki v celoti povzema referendumsko vprašanje. Trgovine z nujnimi življenjskimi izdelki bodo odprte do največ deset nedelj v letu, medtem ko bodo prodajalne na bencinskih servisih, v bolnišnicah, hotelih, na letališčih, mejnih prehodih ter železniških in avtobusnih postajah do 200 kvadratnih metrov lahko odprte brez omejitev. Vlada je sprejela še sklep o ustanovitvi službe vlade za usklajevanje in spremljanje izvajanja strategije razvoja Slovenije. Kdo bo novi minister, še ni znano. Največkrat se govori o predsedniku odbora, ki je pripravil reforme, Jožetu P. Damijianu.

Kot kaže bo domnevno sporno prodajo deležev Kapitalske družbe in Slovenske odškodninske družbe v gospodarskih družbah preiskovala ena parlamentarna komisija. To je 15. novembra po več pogovorih s predstavniki poslanskih skupin sporočil predsednik državnega zbora France Cukjati. Kolegij je ob protestih in obstrukciji opozicije dopolnil prvo vloženo zahtevo poslancev strank vladajoče koalicije. Cukjati je še povedal, da bo parlamentarna komisija primer Mercatorja obravnavala prednostno, z zahtevo, da se preiskava začne že v prihodnjem letu.

Člani novega nadzornega sveta največjega slovenskega trgovskega podjetja Mercator so 15. novembra na ustanovni seji razrešili predsednika uprave Zorana Jankoviča. Slednji je novinarjem dejal, da je bil razrešen nekrivdno, in sicer zaradi spremembe v strukturi lastnikov družbe.

Vlada je 7. novembra sprejela predlog, da bo Evropski komisiji predlagala členitev države na dve kohezijski regiji na ravni NUTS 2, in sicer vzhodno in zahodno Slovenijo. Kot je pojasnil minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko Ivan Žagar, je v tem trenutku tak predlog glede na stopnjo razvitosti edini realen in verodostojen. Minister upa, da bo mogoče s komisijo takšen predlog izpogajati še do konca leta, tako bo naša država novo ureditev lahko uveljavila leta 2007.

Vlada je 9. novembra obiskala Koroško. Premier Janez Janša vidi ključni problem te regije v prometni izolaciji, zato je velik del pogovorov tekel prav o razvoju tretje razvojne osi. Premier Janša je na novinarski konferenci v Slovenj Gradcu med drugim tudi dejal, da ima Koroška toliko skupnih značilnosti, da ni bojazni, da ob prihodnji regionalizaciji Slovenije ne bi postala samostojna regija. Drugi izziv za regijo je po Janševem mnenju vprašanje intelektualnega potenciala. Ob tem je dodal, da je nujno poskrbeti za kakovostna delovna mesta in študijsko ponudbo perspektivnih poklicev.

Hrvaško elektrogospodarstvo je v začetku tega meseca proti Sloveniji zaradi

nedobavljene električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško od junija 2002 do aprila 2003 pri mednarodnem centru za reševanje investicijskih sporov v Washingtonu sprožilo arbitražni postopek. Od Slovenije zahteva slabih 32 milijonov evrov. Slovenski gospodarski minister Andrej Vizjak se je ob robu poskusnega zagona prvega agregata Hidro elektrarne Boštanj odzval z izjavo, da so zahteve neutemeljene.

Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel pa je 16. oktobra pred državnozbornim odborom za zunanjo politiko napovedal, da bo Slovenija znova predlagala arbitražo o starih deviznih vlogah varčevalcev Nove Ljubljanske banke. Ob tem je Rupel ponovil, da Slovenija pri reševanju odprtih vprašanj s Hrvaško od arbitraže ne beži, vendar pa je hkrati tudi prepričan, da je za njihovo reševanje moč še enkrat uporabiti dvostranski način in izkoristiti čas, ko se Hrvaška približuje Evropski uniji. Sicer so člani odbora ugotovili, da si je Slovenija v času letošnjega predsedovanja OVSE povečala ugled in razpoznavnost v mednarodni skupnosti, hkrati pa je dosegla pomembne premike pri delovanju te organizacije. Slovenija je istega dne za svoje iztekajoče se enoletno vodenje OVSE na Evroatlantskem partnerskem svetu doživela "pohvalo in priznanje".

Še ena novica v povezavi z našo južno sosedo. Hrvaški mediji so se burno odzvali na ob izdaji prenovljenega Atlasa Slovenije, ki ga je ta teden izdala Založba Mladinska knjiga v sodelovanju z Geodetskim zavodom Slovenije. Zaselki Škrile, Bužini, Škodelin in Mlini ob Dragonji so vrisani na slovenski strani meje, kot so bili že v prejšnji izdaji atlasa. Pri Založbi Mladinska knjiga poudarjajo, da je meja kartirana po podatkih Geodetske uprave in je skladna z določbami Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Povzetek: Internetni Radio Ognjišče 19. 11. 2005

OREHOVI POLŽKI

SESTAVINE

Testo:

20 dag moke
12 dag masla ali margarine
70 g sladkorja
pol žličke limonine lupinice
2 rumenjaka
vzhajani kvas iz 5 g kvasa, malo
sladkorja in par žlic mleka

Nadev:

12 dag sladkorja
pol žličke limonine lupinice
ščepec cimeta
žlica medu
12 dag drobno mletih orehov
žlica drobtin
žlica mleka
žlica ruma
stepen beljak
In še: preostali beljak za premaz

POSTOPEK

Sestavine za testo na roke zamesimo v gneteno kepo, ki se ne sme lepiti (po potrebi dodamo malce moke). Pustimo, da vzhaja, medtem naredimo nadev. Zmešamo sestavine za nadev, na koncu dodamo stepen beljak. Pečico segrejemo na 180 stopinj. Vzhajano testo zvaljamo na pravokotnik velikosti cca. 20 x 40 cm, namažemo z nadevom in trdo zvijemo v klobaso. Razrežemo jo v kratke koščke, ki jih polagamo na pekač, ki smo ga obložili s peki papirjem, 2 prsta narazen. Premažemo z beljakom in spečemo.

Vir: IT

JOŽE STRAŽAR KIYOHARA

Kipar in slikar se je poklicno izobraževal v Domžalah in Ljubljani, umetniško izobrazbo pa si je pridobil v Stockholmu in Ljubljani ter na študijskih potovanjih in simpozijih po evropskih, azijskih in karibskih državah.

Štipendije je prejel od Konstskolan Idun Lovén; Enskede-Årsta kulturstipendium; Årsta Stadsdelskulturnämnd; Gunnar Ekströms Stiftelse för Numismatisk Forskning.

Joze Strazar/ "Planica"(Int.Ski.Tournament), 1996, brons.

Izbor pomebnejših razstav:

Galleri Ångrman Örnskeldsvik 1977. Šport v umetnosti, popotujoča razstava po Švedski (1982); Kulturni center Ivan Cankar, Ljubljana, Slovenija (1985, 1988, 1989); Rydal Konstmuseum, Rydal (1990); Poletna razstava Hagaparken, Stockholm (1994); XIII Artes Biennal (Olimpico International), Barcelona, Španija (1999), Nordijski trienale akvarelov: Amos Andresons Konstmuseum v Helsinkih, St. Michael Österbottens Konstmuseum in Museum i Vasa, Finska (2000); Mestna galerija Ljubljana, Slovenija (2000), Grafik triennial, Stockholm (2003), Mednarodni kongres o medaljah F.I.D.E.M.

(London, Anglija 1992; Budimpešta, Madžarska 1994; Weimar, Nemčija 2000; Pariz, Francija 2002; Seixal, Portugalska 2004); Mednarodni bienale medalj (Seixal, Portugalska 2001); F.I.D.E.M. – švedski prispevek k temu, Kungliga Myntkabinetet (2001, 2003, 2005).

Jože Stražar Kiyohara se je rodil 1940 in odrasel v Škocjanu pri Domžalah, Slovenija na Švedsko pa je prišel leta 1965. Ima globok interes za različne športe, med drugim do lokostrelstva in smučarskih skokov. Športni motivi v sproščenosti in s svojimi karakterističnimi potezami, ki ponazarjajo razgibanost in vitalnost, se vedno znova pojavljajo v njegovem delu.

Z umetnostjo medalj se je preko svojega športnega udejstvovanja – lokostrelstva in smučarskih skokov – seznanil že precej zgodaj.

Kot aktiven smučarski skakalec in lokostrelec na tekmovanjih na Švedskem in po Evropi je imel priložnost doživeti in ceniti vrednost medalje. Zaradi dolgoletnega zanimanja za šport je začel z modeliranjem in izdelavo pokalov ter medalj.

V preteklih letih je ustvaril mnogo pokalov in medalj za

športna tekmovanja. „Medalja ponavadi nima velike vrednosti navzven, je pa neprecenljive vrednosti za posameznega lastnika pokala oziroma medalje. Zato jih lastniki najraje shranjujejo v bančnih sefih,“ prav Jože Stražar.

Pred več kot štiridesetimi leti je za seboj pustil ekonomsko stabilnost, ki jo prinaša običajno poklicno življenje, da bi si namesto tega ustvaril umetniško delujoče življenje. To je bilo nekaj, po čemer je že dolgo hrepenel. Tekom let se je slikanje in kiparstvo razvilo v čedalje večjo preprostost, obenem pa ga njegova umetniška mnogostranskost vodi po različnih poteh. Ustvarja glinene skulpture ter modelira medalje. Pogosto so njegova umetniška dela športni motivi različnih oblik in v različnih prijemih. Že več let svoje skulpture in medalje vliva v bronu sam, kar je težaško, vroče in zahtevno delo. Morda bi za izdelavo kipov, ki jih ustvarja, našel preprostejši način, vendar bi bila v tem primeru njihova vrednost in pomen zagotovo popolnoma drugačna.

V preteklih letih je Stražar dobil več naročil za umetniško obogatitev javnih mest in prostorov na Švedskem in v tujini, zastopan pa je tudi v zbirkah, ki so v lasti raznih muzejev, Vatikana in privatnih oseb.

Prevod iz kataloga "Druga Stran Medalje" je prispevala Danni Stražar. Razstava je bila v Kungliga Myntkabinettet od 16. junija do 5. oktobra 2005.

PREDSTAVITEV OKTETA SUHA

Koroški zamejski oktet Suha prihaja iz občine Suha na skrajnem vzhodu dvojezične Koroške. Leta 1981 so se zbrali učitelji in študentje in ustanovili pevski zbor, z namenom da bi prepevali slovenske narodne pesmi in s tem prispevali k ohranitvi svoje kulturne dediščine. Poleg starih, skoraj že pozabljenih ljudskih pesmi so ubrali še dodatno glasbeno pot. Uporabili so besedila sodobnih slovenskih koroških pesnikov, kot so to Milka Hartmann, Anita Hudl, Herman Germ, Gustav Januš in drugih, obenem so popestrili svoj program z ritmičnimi skladbami, deloma v domačem narečju. Večino teh pesmi je za skupino priredil glasbeni etnolog mag. Bertelj Logar, ki je zbor vodil od ustanovitve pa do leta 1988, v pevski sezoni 1988/89 pa ga je nadomestil glasbeni učitelj Otto Wutte. Toda od leta 1989 je umetniški vodja okteta prof. Matevž Fabijan iz Kranja.

VEČ KOT 700 KONCERTOV

Do sedaj je imel Oktet Suha že več kot 700 koncertov in nastopov v Avstriji, Sloveniji, na Češkem, v ZDA, Avstraliji, Ukrajini ter zdaj nazadnje na Švedskem. Prav tako je bil mnogokrat tudi gost pri radijskih in televizijskih oddajah. Repertoar Okteta Suha poleg že omenjene pevske literature vsebuje tudi skladbe od renesanse do 20. stoletja, narodne in umetne pesmi v več jezikih, duhovne in spiritualne pesmi.

DRAGOCENA EVROPSKA NAGRADA

Posebno lepim in zanimivim doživljanjem v pevskem življenju okteta lahko prištevamo

vsakoletni Festival Suha na Suškem gradu, nastope na mednarodnih pevskih festivalih, kot so: leta 1995 v Montefiori dell'Asso v Italiji, leta 1999 v Usti nad Labem na Češkem, leta 2001 v Rivne v Ukrajini, leta 1992 so sodelovali na 1. zborovskem tekmovanju v Trgu, leta 1988 so bili na koncertni turneji po Združenih državah Amerike, leta 1999 turneja po Avstraliji in leta 2002 turneja po Ukrajini. Leta 1997 so zasluženobili **EVROPSKO NAGRADO** za ljudsko glasbeno umetnost. Pomembno je, da se pevci okteta še posebno zavzemajo za dobro sožitje obeh narodov na Koroškem. To so večkrat dokazali na številnih skupnih nastopih s sosednimi zbori, s katerimi so navezali veliko prijateljskih stikov.

ČLANI OKTETA

Jokey Logar, učitelj- 2. tenor; Pepej krop, učitelj- 1. tenor; Franc Opetnik, urednik- 1. bas; Sigi Kolter, učitelj- 2. bas; Branko Kolter, učitelj- 2. bas; Pavel Olip, učitelj- 2. tenor; Lenart Katz, ravnatelj- 1. bas; Simon Trießnig, zgodovinar- 1. tenor.

Povzel iz njihove domače strani na IT

Ciril M. Stopar

"Pomorščaki" – člani okteta Suha v muzeju

Desno: Najmlajša obiskovalka Julija v babičinem naročju.

Mike Kranjc, najmlajši udeleženec slov. šole; tukaj prodaja luterijo

Čudovito izvajanje okteta Suha na koncertu v cerkvi je poslušalcem izvabilo solze in smeh

Foto: Ciril Stopar

Izdajatelj / Utgivare:**Slovenska zveza / Svenska riksförbundet i Sverige**

Box 237, 261 23 LANDSKRONA

Telefax: 0457-771 85 / 031-52 82 96

Predsednik/Ordför: Ciril M Stopar, Tajnik/Sekr: Marjana Ratajc

KK SLOVENIJA

c/o Rudolf Uršič

Norregata 9, 633 46 Eskilstuna

Preds.: Rudolf Uršič, 016-14 45 49

SD IVAN CANKAR C/O Jenko

N Långgatan 93

330 30 Smålandsstenar

Preds.: Branko Jenko, 0371-303 15

SD SIMON GREGORČIČ

Scheelegatan 7

731 32 Köping

Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44

KD SLOVENIJA

Vallmovägen 10

293 34 Olofström

Preds.: Ciril M. Stopar, 0457-771 85

SLOVENSKI DOM

Parkgatan 14

411 38 Göteborg

Preds.: Jože Zupančič, 031-98 19 37

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

c/o Barač, Pårarpsv 37

256 69 Helsingborg

Preds.: Milka Barač, 042-29 74 92

SKD FRANCE PREŠEREN

Box 5271

402 25 Göteborg

Ladislav Lomšek, 031-46 26 87

SKD PLANIKA

V:a Hindbyvägen 18

214 58 Malmö

Ivanka Franceus, 040-49 43 85

SD LIPA

BOX 649

261 25 Landskrona

Lazukič Andrej, 042-702 69

SLOVENSKO DRUŠTVO STHLM

BOX 832

101 36 Stockholm

Pavel Zavrel, 08-85 72 59.

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

c/o Bencek-Budja, Hantverkarg 50

261 52 Landskrona

Augustina Budja, 0418-269 26

SLOVENSKA KATOL. MISIJA

Parkgatan 14

411 38 Göteborg

Zvone Podvinski, 031-711 54 21

Veleposlaništvo Rep. Slovenije

Styrmansgatan 4

114 54 Stockholm

telefon 08 545 65 885/6

faks 08 662 92 74

e-pošta vst@mzz-dkp.gov.si**VELEPOSL. KRALJ. ŠVEDSKE**

Ajdovščina 4/8

SI - 1000 Ljubljana, Slovenija

(+386) 01-300 02 70